

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

14. detsember 2022*

Toetused – Indoneesiast pärit biodiislikütuse import – Rakendusmäärus (EL) 2019/2092 –
Lõplik tasakaalustav tollimaks – Määruse (EL) 2016/1037 artikli 8 lõiked 1 ja 2 –
Hinna allalöömine – Surve hinnale – Määruse 2016/1037 artikli 8 lõige 5 – Põhjuslik seos –
Määruse 2016/1037 artikli 3 punkti 1 alapunkt a alapunkt iv ja punkt 2 – Rahalise toetuse
andmiseks „volituse andmine“ või selle „ülesandeks tegemine“ eraõiguslikule asutusele –
Piisavast väiksem tasu – Tulu- või hinnatoetus – Määruse 2016/1037 artikli 3 punkt 2 ja artikli 6
punkt d – Kasu – Määruse 2016/1037 artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkt i ja punkt 2 –
Otsene raha ülekandmine – Määruse 2016/1037 artikkel 7 – Kasu suuruse arvutamine –
Määruse 2016/1037 artikli 8 lõiked 1 ja 8 – Olulise kahju oht – Kaitseõigused

Kohtuasjas T-143/20,

PT Pelita Agung Agrindustri, asukoht Medan (Indoneesia),

PT Permata Hijau Palm Oleo, asukoht Medan,

esindajad: advokaadid F. Graafsma, J. Cornelis ja E. Rogiest,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: P. Kienapfel, G. Luengo ja P. Němečková,

kostja,

keda toetab

European Biodiesel Board (EBB), asukoht Brüssel (Belgia), esindajad: advokaadid M.-S. Dibling
ja L. Amiel,

menetlusse astuja,

ÜLDKOHUS (neljas koda laiendatud koosseisus),

nõupidamiste ajal koosseisus: koja president S. Gervasoni (ettekandja) ning kohtunikud L. Madise,
P. Nihoul, R. Frendo ja J. Martín y Pérez de Nanclares,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

kohtusekretär: ametnik I. Kurme,

arvestades menetluse kirjalikku osa,

arvestades 14. jaanuaril 2022 toimunud kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 ELTL artikli 263 alusel esitatud hageis paluvad hagejad PT Pelita Agung Agrindustri ja PT Permata Hijau Palm Oleo tühistada neid puudutavas osas komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2092, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks Indoneesiast pärit biodiislikütuse impordi suhtes (ELT 2019, L 317, lk 42, edaspidi „vaidlustatud määrus“).

Vaidluse taust

- 2 Hagejad on Indoneesia äriühingud, kes toodavad biodiislikütust ja ekspordivad seda Euroopa Liitu.
- 3 Euroopa Liidu nõukogu võttis 19. novembril 2013. aastal vastu rakendusmääruse (EL) nr 1194/2013, millega kehtestatakse Argentinast ja Indoneesiast pärit biodiisli impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse nimetatud impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT 2013, L 315, lk 2), millega kohaldati hagejate suhtes lõplikku dumpinguvastast tollimaksu.
- 4 Euroopa Komisjon võttis 25. novembril 2013. aastal vastu määruse (EL) nr 1198/2013, millega lõpetatakse subsiidiumivastane menetlus Argentinast ja Indoneesiast pärit biodiislikütuse impordi suhtes ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 330/2013, millega kehtestatakse sellise impordi suhtes registreerimisnõue (ELT 2013, L 315, lk 67).
- 5 Üldkohus tühistas 15. septembril 2016. aastal rakendusmääruse nr 1194/2013 artiklid 1 ja 2 osas, milles need puudutasid esimesena nimetatud hagejat (15. septembri 2016. aasta kohtuotsus PT Pelita Agung Agrindustri vs. nõukogu, T-121/14, ei avaldata, EU:T:2016:500).
- 6 Indoneesia Vabariigi palvel võttis Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) vaekogu 25. jaanuaril 2018 vastu aruande Indoneesiast pärit biodiislikütuse impordi suhtes rakendusmäärusega nr 1194/2013 kehtestatud dumpinguvastaste meetmete kohta (WTO vaekogu 25. jaanuari 2018. aasta aruanne „Euroopa Liit – Indoneesiast pärit biodiislikütuse impordi suhtes kehtestatud dumpinguvastased meetmed“ (WT/DS 480/R), edaspidi „vaekogu aruanne „EL-biodiislikütus (Indoneesia)“). WTO vaekogu asus seisukohale, et liidu tegevus oli vastuolus WTO asutamislepingu (EÜT 1994, L 336, lk 3; ELT eriväljaanne 11/21, lk 189) 1 A lisa toodud üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) ja GATT VI artikli rakendamise lepingu (EÜT 1994, L 336, lk 103; ELT eriväljaanne 11/21, lk 82) mitme sättega.
- 7 European Biodiesel Board (EBB) esitas 22. oktoobril 2018 komisjonile kaebuse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määruse (EL) 2016/1037 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (ELT 2016, L 176, lk 55), mida on

muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrusega (EL) 2018/825 (ELT 2018, L 143, lk 1) (edaspidi „alusmäärus“), artiklile 10. Kaebuse kohaselt subsideeriti Indoneesiast pärit biodiislikütuse importi ja seetõttu tekitati kahju liidu tootmisharule.

- 8 Teatega, mis avaldati Euroopa Liidu Teatajas 6. detsembril 2018 (ELT 2018, C 439, lk 16), algatas komisjon Indoneesiast pärit biodiislikütuse importi käsitleva subsiidiumivastase menetluse.
- 9 Uurimisalune toode on „mittefossiilse päritoluga sünteesi ja/või hüdrogeenimise teel toodetud rasvhappe monoalküülestrid ja/või parafiinsed gaasiõlid kas puhtal kujul või segusse lisatuna (üldtuntud kui biodiislikütus), mis on pärit Indoneesiast“ (edaspidi „vaatlusalune toode“).
- 10 Indoneesias toodetud biodiislikütus on peamiselt palmiõli metüülester (edaspidi „PME“), mis on saadud toorpalmiõlist (edaspidi „toorpalmiõli“). Liidus toodetud biodiislikütus on seevastu peamiselt rapsiseemne metüülester (edaspidi „RME“), aga seda toodetakse ka muust toorainest, sealhulgas toorpalmiõlist.
- 11 Nii PME kui ka RME kuuluvad rasvhapete monoalküülestrite kategooriasse. Mõiste „ester“ viitab taimeõlide ümberestendamisele, nimelt õli segunemisele alkoholiga, mille tulemusena tekib biodiislikütus ja kõrvalsaadusena glütseriin. Sõna „metüül“ osutab metanoolile, protsessis kõige rohkem kasutatavale alkoholile. Rasvhapete monoalküülestreid tuntakse ka „rasvhapete metüülestrite“ (edaspidi „FAME“) nime all. Kuigi nii PME kui ka RME on mõlemad rasvhapete monoalküülestrid, on neil ka osaliselt erinevad füüsikalised ja keemilised omadused ning eelkõige on neil erinev külmfiltri ummistuspunkt (edaspidi „CFPP“). CFPP on temperatuur, mille juures kütusefilter ummistub kristalliseeruma või tarretuma hakanud kütuseosakeste tõttu. RME puhul võib CFPP olla -14°C , samal ajal kui PME puhul on see ligikaudu 13°C . Turul kirjeldatakse sageli konkreetse CFPPga biodiislikütust kui FAME Xi, näiteks FAME 0 või FAME 5.
- 12 Subsideerimise ja kahju tekitamise uurimine hõlmas ajavahemikku 1. oktoobrist 2017 kuni 30. septembrini 2018 (edaspidi „uurimisperiood“). Kahju hindamise seisukohast oluliste suundumuste uurimine hõlmas ajavahemikku 1. jaanuarist 2015 kuni uurimisperioodi lõpuni. Vajaduse korral uuris komisjon ka uurimisperioodile järgnenud ajavahemiku andmeid.
- 13 Hagejad esitasid 18. jaanuari 2019. aasta kirjas vastused komisjoni esitatud subsiidiumivastasele küsimustikule ning täiendasid neid vastuseid 1. märtsil 2019. Komisjon viis 12.–15. märtsil ja 22. märtsil 2019 hagejate ruumides Indoneesias läbi kohapealse kontrolli.
- 14 Komisjon võttis 12. augustil 2019 vastu rakendusmääruse (EL) 2019/1344, millega kehtestatakse ajutine tasakaalustav tollimaks Indoneesiast pärit biodiislikütuse suhtes (ELT 2019, L 212, lk 1; edaspidi „ajutine määrus“). Hagejate suhtes kohaldatava ajutise tasakaalustava tollimaksu määraks oli 18%.
- 15 Hagejad esitasid 28. augustil 2019 oma seisukoha esialgseid järeldusi käsitlevate dokumentide kohta. Ärakuulamine komisjonis toimus 6. septembril 2019.
- 16 Komisjon edastas 4. oktoobril 2019 olulised faktid ja kaalutlused, mille alusel ta kavatses kehtestada Indoneesiast pärit biodiislikütuse suhtes lõplikud tasakaalustavad meetmed. Hagejad esitasid nende kohta oma märkused 14. oktoobril 2019. Ärakuulamised toimusid 14. oktoobril 2019 ärakuulamise eest vastutava ametniku juuresolekul ning 17. oktoobril 2019.

- 17 Subsiidiumivastase menetluse lõppedes võttis komisjon vastu vaidlustatud määruse, milles ta kordas ajutises määruses tehtud järeldusi. Ta asus seisukohale, et Indoneesia valitsus toetas biodiislikütuse tootmisharu subsiidiumidega alusmääruse artikli 3 lõike 1 tähenduses. Komisjon leidis, et toetust anti teatavate programmide kaudu. Eelkõige maksis õlipalmiistanduste fond, mis on avalik-õiguslik asutus, biodiislikütuse tootjatele, kes tarnisid biodiislikütust nn Petrofueli üksustena nimetatud äriühingutele, nende üksuste makstud mineraaldiislikütuse võrdlushinna ning energeetika- ja maavarade ministri kehtestatud biodiislikütuse võrdlushinna vahe. Samuti järeldas komisjon, et Indoneesia valitsus oli andnud toorpalmiõli – ehk tooraine, mida biodiislikütuse tootjad ostsid selleks, et see ümber töödelda biodiislikütuseks – tootjatele volituse või teinud neile ülesandeks tarnida seda toorainet piisavast väiksema tasu eest eelkõige ekspordipiirangute ja hindade kontrolli kaudu avalik-õiguslike äriühingute kontserni PT Perkebunan Nusantara (edaspidi „PTPN“) vahendusel.
- 18 Hagejate suhtes kohaldatav lõpliku tollimaksu määr oli 18%.

Poolte nõuded

- 19 Hagejad paluvad Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud määrus neid puudutavas osas;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 20 Komisjon, keda toetab EBB, palub Üldkohtul:
- jätta hagi põhjendamatusesse tõttu rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejatel.

Õiguslik käsitlus

- 21 Hagi põhjendamiseks on hagejad esitanud sisuliselt seitse väidet, millest:
- esimene puudutab alusmääruse artikli 8 lõigete 1 ja 2 rikkumist hinna allalöömise kindlaksmääramisel;
 - teine puudutab alusmääruse artikli 8 lõike 5 rikkumist põhjusliku seose analüüsimisel;
 - kolmas puudutab ilmset hindamisviga, mille komisjon tegi, asudes seisukohale, et tegemist oli subsiidiumiga, mis seisnes toorpalmiõliga varustamises piisavast väiksema tasu eest;
 - neljas puudutab ilmset hindamisviga ning alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti i ja punkti 2 rikkumist seoses komisjoni seisukohaga, et tegemist oli subsiidiumiga, mis seisnes otseses raha ülekandmises;
 - viies puudutab seda, et komisjon rikkus alusmääruse artiklit 7 ja tegi ilmse hindamisvea õlipalmiistanduste fondi kavast saadud kasu suuruse arvutamisel;
 - kuues puudutab alusmääruse artikli 8 lõigete 1 ja 8 rikkumist olulise kahju ohu tuvastamisel;

– seitsmes puudutab hagejate kaitseõiguste rikkumist.

Esimene väide, mis puudutab alusmääruse artikli 8 lõigete 1 ja 2 rikkumist hinna allalöömise kindlaksmääramisel

22 Esimene väide jaguneb kaheks osaks, millele komisjon, keda toetab EBB, vastu vaidleb.

Esimese väite esimene osa, mis puudutab hinna allalöömise kindlaksmääramisel kõigi asjasse puutuvate andmete arvesse võtmata jätmist

- 23 Väite esimeses osas leiavad hagejad, et komisjon rikkus alusmääruse artikli 8 lõikeid 1 ja 2, kuna hinna allalöömise arvutus ei tugine otsesel tõendusmaterjalil ega tulene objektiivselt hinnangust. Konkreetsemalt leiavad nad esimeses etteheites, et esimene meetod, mida komisjon hinna allalöömise arvutamisel kasutas, ei arvestanud asjaoluga, et Indoneesiast imporditud PME ja liidus toodetud PME vahel ei saa otsest konkurentsi olla, kuna esimest neist kasutatakse sisendina biodiislikütuse segu tootmisel, teist aga segatakse otse mineraaldiislikütusega. Teises etteheites leiavad hagejad, et teine meetod, mis seisnes Indoneesiast pärit PME impordimahu võrdlemises liidus toodetud PME ja liidus toodetud biodiislikütuse, mille CFPP on 0 °C (edaspidi „FAME 0“), müügiga, ei võta samuti arvesse asjaolu, et Indoneesia biodiislikütus on sisendiks FAME 0 tootmisel ning selle kõrge CFPP tõttu ei saa seda mõnes liidu külmas piirkonnas kasutada. Kolmandas etteheites toovad hagejad esile, et kolmas meetod, mis seisnes kogu Indoneesiast pärit biodiislikütuse impordi võrdlemises kogu biodiislikütuse müügiga liidus ilma hinnakorrektsioone tegemata, ei võta arvesse biodiislikütuse liikide hinnaerinevusi, lähtudes nende CFPP tasemest.
- 24 Sissejuhatuseks tuleb meenutada, et kohtupraktika kohaselt on liidu institutsioonidel ühise kaubanduspoliitika ja iseäranis kaubanduse kaitsemeetmete valdkonnas ulatuslik kaalutusõigus nende majanduslike ja poliitiliste olukordade keerulisuse tõttu, mida nad peavad analüüsima (vt 18. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Gul Ahmed Textile Mills vs. nõukogu, C-100/17 P, EU:C:2018:842, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 25 Eelkõige puudutab see ulatuslik kaalutusõigus liidu tootmisharule tekitatud kahju kindlaks tegemist subsiidiumivastases menetluses. Sellise kaalutusõiguse teostamise üle toimuv kohtulik kontroll peab seega piirduma vaid selle kontrollimisega, kas järgitud on menetlusnorme, kas aluseks võetud faktilised asjaolud peavad sisuliselt paika, ega nende faktide hindamisel ei ole tehtud ilmseid hindamisvigu ning ega ei esine võimu kuritarvitamist (vt analoogia alusel 10. septembri 2015. aasta kohtuotsus Bricmate, C-569/13, EU:C:2015:572, punkt 46, ja 19. mai 2021. aasta kohtuotsus China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products jt vs. komisjon, T-254/18, edasi kaevatud, EU:T:2021:278, punkt 149 ja seal viidatud kohtupraktika). Eelkõige on see nii liidu tootmisharule kahju tekitavate tegurite kindlaksmääramisel subsiidiumivastases uurimises (vt analoogia alusel 10. septembri 2015. aasta kohtuotsus Bricmate, C-569/13, EU:C:2015:572, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 26 Üldkohtu kontroll nende tõendite üle, millele liidu institutsioonid on oma järelduste tegemisel tuginenud, ei kujuta endast faktiliste asjaolude uut hindamist, mis asendaks nende institutsioonide hinnangu. See kontroll ei piira nende institutsioonide ulatuslikku kaalutusõigust kaubanduspoliitika valdkonnas, vaid toob üksnes ilmsiks selle, kas need tõendid võisid olla institutsioonide tehtud järelduste aluseks. Seega ei pea Üldkohus mitte üksnes kontrollima esitatud tõendite sisulist paikapidavust, usaldusväarsust ja sidusust, vaid ka seda, kas kogutud

- tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ja kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende alusel on tehtud (18. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus *Gul Ahmed Textile Mills vs. nõukogu*, C-100/17 P, EU:C:2018:842, punkt 64).
- 27 Lisaks sellele tuleb meenutada, et alusmääruse artikli 8 lõike 1 kohaselt peab kahju tuvastamine põhinema otsesel tõendusmaterjalil ning selle käigus tuleb objektiivselt uurida esiteks subsideeritud impordi mahtu ja subsideeritud impordi mõju samasuguste toodete hindadele liidu turul, ja teiseks kõnealuse impordi edaspidist mõju liidu tootmisharule. Mis puudutab konkreetsemalt subsideeritud impordi mõju hindadele, siis näeb alusmääruse artikli 8 lõige 2 ette kohustuse uurida, kas subsideeritud impordi mõjul on toimunud oluline hinna allalöömine liidu tootmisharu samasuguse toote suhtes või kas sellise impordi mõjul hinnad muidu oluliselt langevad või on hinnatõusud, mis muidu aset leiaksid, olulisel määral takistatud (10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus *Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon*, T-300/16, EU:T:2019:235, punktid 236 ja 237).
- 28 Alusmäärus ei sisalda hinna allalöömise mõiste määratlust ega näe ette selle arvutamise meetodit (10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus *Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon*, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 238). Hinna võimaliku allalöömise kindlakstegemiseks kasutatavat meetodit tuleb põhimõtteliselt kasutada alusmääruse artikli 2 punkti c tähenduses „samasuguse toote“ suhtes, isegi kui see võib koosneda eri tooteliikidest (vt analoogia alusel 20. jaanuari 2022. aasta kohtuotsus komisjon vs. *Hubei Xinyegang Special Tube*, C-891/19 P, EU:C:2022:38, punktid 73 ja 74 ning seal viidatud kohtupraktika, ja kohtujurist Pitruzzella ettepanek kohtuasjas komisjon vs. *Hubei Xinyegang Special Tube*, C-891/19 P, EU:C:2021:533, punkt 64, mida Euroopa Kohus selles kohtuasjas järgis).
- 29 Kõnealuse impordihinna allalöömise arvutamine toimub vastavalt alusmääruse artikli 8 lõigetele 1 ja 2 selleks, et tuvastada liidu tootmisharule impordiga tekitatud kahju, ning seda kasutatakse laiemalt selleks, et hinnata kahju ja määrata kindlaks kahjumarginaal, nimelt sellise kahju kõrvaldamist võimaldav tase. Kohustus viia läbi subsideeritud impordi mõju objektiivne uurimine, mis on ette nähtud artikli 8 lõikes 1, näeb ette õiglaselt võrrelda vaatlusaluse toote hinda ja asjaomase tootmisharu samasuguse toote hinda liidu territooriumil toimuva müügi ajal (10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus *Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon*, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 239).
- 30 Skemaatiliselt võrdlevad institutsioonid hinna allalöömise kindlaksmääramiseks liidu hindu kohandatud impordihindadega, et saada protsendina väljendatud hinna allalöömise marginaal (vt analoogia alusel 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus *Transnational Company „Kazchrome“ ja ENRC Marketing vs. nõukogu*, T-192/08, EU:T:2011:619, punkt 65).
- 31 Selles kontekstis tuleb märkida, et hinna allalöömise analüüs nõuab hinnangu andmist keerulistele majanduslikele olukordadele ning komisjoni ulatuslik kaalutusõigus hõlmab vähemalt otsuseid, mis puudutavad analüüsimeetodi valikut, kogutavaid andmeid ja tõendeid, hinna allalöömise kindlaksmääramiseks kasutatavaid arvutusmeetodeid ning kogutud andmete tõlgendamist ja hindamist (vt analoogia alusel 20. jaanuari 2022. aasta kohtuotsus komisjon vs. *Hubei Xinyegang Special Tube*, C-891/19 P, EU:C:2022:38, punktid 78 ja 107 ning seal viidatud kohtupraktika, ja kohtujurist Pitruzzella ettepanek kohtuasjas komisjon vs. *Hubei Xinyegang Special Tube*, C-891/19 P, EU:C:2021:533, punktid 27–30, mida Euroopa Kohus selles kohtuasjas järgis).
- 32 Esimese väite esimese osa hindamisel tuleb lähtuda neist kaalutlustest.

– *Esimene arvutusmeetod*

- 33 Vaidlustatud määruse põhjenduses 234 on märgitud, et esimene hinna allalöömise arvutusmeetod „võrdles PME impordi Indoneesiast Euroopa Liidus toodetud toorpalmiõli müügiga“ ning „[h]inna allalöömise marginaalid jäid vahemikku 6,0–11,6%“. Vaidlustatud määruse põhjenduses 235 on täpsustatud, et „võrreldi Indoneesiast pärit PME [CFPPga] +13 ning liidu tootmisharust pärit PME CFPPga +10“, et „CFPP +10 juures müüdatavat PMEd ei segatud, et saavutada CFPP“ ning et „biodiislikütusele lisati lisandit, mis maksab alla 1 euro tonni kohta, st ainult umbes 0,1% tootmiskuludest“ ja et „[k]omisjon ei arva, et seda lisandit on vaja kohandada, kuna see ei avaldaks arvutustele mingisugust mõju“.
- 34 Ajutise määruse põhjenduse 293 kohaselt hõlmas see võrdlus ligikaudu 20% valimisse kaasatud liidu tootjate kogumüügist.
- 35 Ajutise määruse põhjendusest 292 ilmneb, et selles võrdluses võrreldi Indoneesiast imporditavat ja liidu tootmisharus toodetavat sama toodet ehk puhtal palmiõlil põhinevat biodiislikütust. Seda hagejad ei vaidlusta.
- 36 Vaidlustatud määruse põhjenduses 242 on komisjon ka täpsustanud, et mingisugust hinnaerinevust nende toodete vahel ta ei tuvastanud. Lisaks sellele on ta samas põhjenduses märkinud, et puhta PME pakkumistes ei viidatud toote tegelikule CFPP-le, vaid üksnes sellele, et tegu on PMEga. Kuna hagejad ei esitanud ühtki tõendit, mis selliselt tuvastatud asjaolud ümber lükkaks, järeldas komisjon õigesti, et igasugust PMEd müüdi sarnase hinnaga, olenemata täpsest CFPPst. Nende kahe toote vahelise konkurentsi kohta on vaidlustatud määruse põhjenduses 228 märgitud, et valimisse kaasatud liidu tootjate müügi analüüs näitas märkimisväärses koguses puhta PME müüki otse mineraaldiislikütuse rafineerimistehastele, mis konkureerivad otseselt Indoneesiast pärit puhta toorpalmiõli impordiga. Asjaolu, et ajutise määruse põhjenduse 290 kohaselt puhast PMEd „tavaliselt“ ei segata mineraaldiislikütusega, vaid muude biodiislikütustega, mille CFPP tase on madalam, et saada kõigepealt segu, mille CFPP on +5 °C või 0 °C, mis seejärel segatakse mineraaldiislikütusega, ei välista selle toote müümist otse mineraaldiislikütuse rafineerimistehastele.
- 37 Tõendid ei toeta hagejate argumenti, et imporditud PMEd kasutatakse sisendina biodiislikütuse segu tootmisel, ent liidus toodetud PME segatakse otse mineraaldiislikütusega ning et seetõttu ei saa nende kahe toote vahel otsest konkurentsi olla, ning see argument näib lähtuvat vaidlustatud määruse vääriti mõistmisest.
- 38 See, et vaidlustatud määruse põhjenduses 253 on mainitud, et liidus toodetud PME müüdi otse naftaettevõtjatele, ei tähenda, et imporditud PME puhul seda ei tehtud. Vastupidi, sellist võimalust on sõnaselgelt mainitud vaidlustatud määruse põhjenduses 228, kus komisjon on selgitanud, et need kaks toodet konkureerivad otseselt teineteisega, ning täpsustanud, et „[v]alimisse kaasatud liidu tootjate müügi analüüs näitas märkimisväärses koguses puhta PME müüki otse mineraaldiislikütuse rafineerimistehastele, mis konkureerivad otseselt Indoneesiast pärit puhta toorpalmiõli impordiga“. Nagu komisjon õigesti rõhutab, on vaidlustatud määruse põhjenduses 254 üksnes kinnitatud, et „[k]omisjon ei vaidle vastu, et liitu imporditakse PMEd ka selleks, et segada seda teiste biodiislikütustega“.

- 39 Seega ei ole hagejad esitanud piisavaid tõendeid, et asjaoludele ajutises määruses antud ja vaidlustatud määruses kinnitust leidnud hinnangud muutuksid ebausutavaks. Sellised tõendid on aga nõutavad, tõendamaks, et institutsioon on teinud ilmse hindamisvea, mis põhjendab akti tühistamist (vt 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *Gold East Paper ja Gold Huasheng Paper vs. nõukogu*, T-444/11, EU:T:2014:773, punkt 62 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 40 Eeltoodust tuleneb, et esimese arvutusmeetodi puhul on komisjon arvesse võtnud võrreldavate toodete liiki ja füüsilisi omadusi ning nende kasutamist ja nendevahelist konkurentsisisuhet. Seega on komisjon õiglaselt võrrelnud vaatlusaluse toote hinda ning sarnase liidu tootmisharu toote hinda nende toodete müümisel liidu territooriumil, nagu see eespool punktis 29 viidatud kohtupraktika kohaselt nõutav on.
- 41 Seega tuleb esimest arvutusmeetodit puudutavad hagejate argumendid tagasi lükata.
- *Teine arvutusmeetod*
- 42 Vaidlustatud määruse põhjenduses 245 on märgitud, et teise hinna allalöömise arvutusmeetodi puhul „laiendati Indoneesia impordiga võrreldava liidus toodetud biodiislikütuse hulka, lisades võrdlusesse valimisse kaasatud liidu tootjate müüdü FAME 0 biodiislikütuse“.
- 43 Vaidlustatud määruse põhjendustes 246–248 on täpsustatud:
- „(246) Et võrrelda FAME 0 müüki liidus PME üleriigilise impordiga Indoneesiast, kohandati liidus müüdü FAME 0 hinda ja see alandati seega liidus müüdü PME hinna tasemele, et võtta arvesse füüsiliste omaduste erinevuse turuväärtust.
- (247) Et arvutust märkuste esitajate palvel täpsustada, jäi eespool kirjeldatud hinnaalandus vahemikku 100–130 eurot tonni kohta. Et arvutust täpsustada, hõlmab võrdluses olev 55% liidu tootmisharu kogumüük nii PME kui ka FAME 0 [...].
- (248) Selle meetodi alusel arvutatud üleriigiline hinna allalöömise marginaal oli 7,4%.“
- 44 Vaidlustatud määruse tekstist ilmneb, et komisjon laiendas esimese arvutusmeetodi alusel läbi viidud võrdlust, kaasates sellesse liidu tootmisharu müügi hulgas nii PME kui ka FAME 0. Selleks, et võtta arvesse füüsiliste omaduste erinevuse turuväärtust, korrigeeriti FAME 0 hindu allapoole, PME müügihindade tasemele.
- 45 Hagejad heidavad komisjonile ette, et viimane ei võtnud arvesse seda, et Indoneesia biodiislikütus on sisendiks biodiislikütusele, mille CFPP on 0 °C, ning selle kõrgest CFPPst tingituna ei saa seda mõnes liidu külmas piirkonnas kasutada. Oma väidete põhjendamiseks osutavad nad WTO vaekogu aruannetele ja eelkõige vaekogu aruandele „EL-biodiislikütus (Indoneesia)“, mille punktis 7.158 on juhitud tähelepanu „PME ja 0-kraadise CFPPga segatud biodiislikütuse vahelise konkurentsi keerukusele, võttes arvesse, et Indoneesia PME on segatud biodiislikütuse, sealhulgas 0-kraadise CFPPga segatud biodiislikütuse sisendtooraineks“.
- 46 Sellega seoses tuleb tähele panna, et kohtupraktika kohaselt ei saa tõlgendused, mille WTO on andnud WTO asutamislepingu 1 A lisas sisalduvale subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingule (EÜT 1994, L 336, lk 156, edaspidi „subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete leping“), olla Üldkohtule vaidlustatud määruse kehtivuse hindamisel siduvad (vt selle kohta analoogia alusel 1. märtsi 2005. aasta kohtuotsus *Van Parys*, C-377/02, EU:C:2005:121, punkt 54; 10. aprilli

2019. aasta kohtuotsus Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 103, ja 19. mai 2021. aasta kohtuotsus China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products jt vs. komisjon, T-254/18, edasi kaevatud, EU:T:2021:278, punkt 419).

- 47 Euroopa Kohus rõhutab siiski, et üldise rahvusvahelise õiguse põhimõttest, et lepinguid tuleb täita (*pacta sunt servanda*), mis on tagatud 23. mai 1969. aasta rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooni artikliga 26, tuleneb, et liidu kohus peab subsidiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu tõlgendamisel ja kohaldamisel võtma arvesse tõlgendusi, mille WTO vaidluste lahendamise organ on selle lepingu eri sätete kohta andnud (vt analoogia alusel 20. jaanuari 2022. aasta kohtuotsus komisjon vs. Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2022:38, punkt 32, ning kohtujurist Pitruzzella ettepanek kohtuasjas komisjon vs. Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2021:533, punkt 24, mida Euroopa Kohus selles kohtuasjas järgis). Seega ei takista miski Üldkohtul sellele viitamast, kui arutusel on alusmääruse nende sätete tõlgendamine, mis vastavad subsidiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu sätetele (10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 103).
- 48 Igal juhul on komisjon kõigepealt vaidlustatud määruse põhjendustes 251 ja 252 õigesti rõhutanud liidu tootmisharu struktuuris toimunud muudatusi, kuna erinevalt varasemast toodab liit nüüd ka PMEd. Seega oli turuolukord muutunud võrreldes olukorraga, millega põhjendati eespool punktis 45 kajastatud ja vaekogu aruandes „EL-biodiislikütus (Indoneesia)“ sisalduvat analüüsi.
- 49 Järgmiseks ilmneb vaidlustatud määruse põhjendusest 246, et vastupidi hagejate väidetele võttis komisjon tegelikult arvesse füüsikaliste omaduste erinevuse turuväärtust, kui ta korrigeeris võrdlemise eesmärgil FAME 0 müügihindu liidus. Pealegi ei ole hagejad komisjonipoolset FAME 0 hinna korrigeerimist vaidlustanud. Vastupidi, nad kasutavad seda korrigeerimise lähtekohana oma ettepanekule selle kohta, kuidas arvutada hinna allalöömist kogu liidus müüdü biodiislikütuse puhul.
- 50 Viimaks on komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 254 ka sedastanud, et imporditud Indoneesia PMEd kasutati „sisendina“ ja seda segati teiste biodiislikütustega, valmistamaks näiteks FAME 0 biodiislikütust, ning lisanud, et „[i]mporditava PME kogus sõltub aga selle impordi hinnast, kuid ka selle füüsikalistest omadustest ning sellepärast avaldab imporditud PME hind ka segude hindadele survet“. Komisjon on lisanud, et „PME kuulub kõige odavamate biodiislikütuse liikide hulka, mida saab kasutada selliste segude puhul nagu FAME 0 ja FAME +5, mis sobivad kasutamiseks olulisel osal liidu turust kogu aasta jooksul“ ning et „PME import konkureerib seega otseselt teiste ELis toodetud biodiislikütuse liikidega, mida muidu segatakse suuremates kogustes, et saavutada sama segu tulemus“. Peale selle on komisjon ajutise määruse põhjenduses 297 selgitanud, et FAME 0 biodiislikütus sisaldab sageli kuni 20% PMEd.
- 51 Seega ilmneb, et komisjon on oma analüüsis nõuetekohaselt arvesse võtnud nii toodete kasutamist kui ka nende vahelist konkurentsi.
- 52 Seega ei ole hagejad tõendanud, et teise meetodi alusel saadud hinna allalöömine on ilmselgelt väär.

– Kolmas arvutusmeetod

- 53 Vaidlustatud määruse põhjenduses 256 on märgitud, et hinna allalöömise kolmanda arvutusmeetodi puhul „võrreldi biodiislikütuse üleriigilist importi Indoneesiast valimisse kaasatud liidu tootjate biodiislikütuse kogumüügiga“ ning „[s]elle meetodi alusel arvutatud üleriigiline hinna allalöömise marginaal oli 17,1%“.
- 54 Komisjon on vaidlustatud määruse põhjenduses 270 täpsustanud, et see arvutus võrdleb Indoneesia PMEd, mille CFPP on 13 °C, liidu tootmisharu omatoodangu kogumüügiga ELis, hõlmates ka PMEd, ning et korrigeerimiste kohta mingeid põhjendatud ega arvulisi nõudeid ei esitatud.
- 55 Hagejad leiavad, et see arvutusmeetod eirab täielikult Indoneesia biodiislikütuse ja liidu tootjate poolt müüdava biodiislikütuse erinevust CFPP taseme poolest, ning rõhutavad, et WTO apellatsioonikogu ja vaekogu hinnangul on hindade õige võrdlemise tagamiseks oluline teha vajalikud kohandused.
- 56 Siinkohal tuleb meenutada, et eespool punktides 46 ja 47 viidatud kohtupraktika kohaselt ei saa nende organite poolt subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingule antud tõlgendused olla Üldkohtule vaidlustatud määruse kehtivuse hindamisel siduvad, kuigi liidu kohus peab neid arvesse võtma.
- 57 Pealegi on WTO vaekogu märkinud, et „hinnad, mida võrreldakse, peavad olema omavahel võrreldavate toodete ja tehingute omad, kui tahetakse, et need annaksid usaldusväärset teavet selle kohta, kas või mil määral on dumpinguhinnaga või subsideeritud impordi hinnad võrreldes sarnaste riigisiseste toodete hindadega alla löödud, millele tuginedes saaks seejärel hinnata põhjuslikku seost eelnimetatud impordi ja riigisisesele tootmisharule tekitatud kahju vahel“. Ta on lisanud, et „pealegi piirab asutuse kaalutusõigust üldine kohustus [...], mille kohaselt peab kahju tuvastamine põhinema otsesel tõendusmaterjalil ja objektiivsel uurimisel“ ning et „mittevõrreldavate hindade võrdlemise korral ei ole uurimispädevusega asutusel lasuv „otsese tõendusmaterjali objektiivse hindamise“ läbi viimise kohustus meie arvates täidetud“. Vaekogu rõhutab, et konkreetse tehingu puhul määravad müügihinna mitmed tegurid, mistõttu tuleb erinevate omadustega toodete ja tehingute puhul, mida võrreldakse, tagada nende hindade võrreldavus. Üheks põhiliseks hinda määravaks teguriks on toote füüsikalised omadused ning juhul, kui uurimispädevusega asutus võrdleb hindu toodete või müügitehingute „kogumite“ kaupa, peab ta veenduma selles, et võrdlemisel teine teisele poolele paigutatud toote- või tehingurühmad oleksid piisavalt sarnased selleks, et saaks mõistlikult öelda, et mis tahes hinnaerinevuse põhjuseks on „hinna allalöömine“, mitte aga lihtsalt erinevused kahe võrreldava kogumi koosseisus“, kusjuures „erinevuste korral peab asutus tegema kohandusi, et võtta arvesse ja korrigeerida asjasse puutuvad erinevused toote füüsikalistes või muudes omadustes“ (2. augustil 2013. aastal vastu võetud WTO vaekogu aruanne „Hiina – dumpinguvastased ja tasakaalustusmeetmed, mis puudutavad Ühendriikidest pärit broilerist valmistatud tooteid“ (WT/DS 427/R, punktid 7.475, 7.476, 7.480 ja 7.483)).
- 58 Vaidlust ei ole selles, et hinna allalöömise kolmanda arvutusmeetodi puhul komisjon kohandusi ei teinud. Seetõttu tuleb kontrollida, kas vaatlusaluse toote hinna ja liidu tootmisharu sarnase toote hinna võrdlemine on eespool punktis 29 viidatud kohtupraktika tähenduses õiglane ning ega komisjon ei ole, analüüsides hinna allalöömist, mis nõuab eespool punktis 31 viidatud kohtupraktika kohaselt hinnangu andmist keerulistele majanduslikele olukordadele, oma hindamispädevuse piire ületanud.

- 59 Siinkohal tuleb märkida, et kostja vastuses on komisjon täpsustanud, et selles võrdluses kasutatud liidu tootmisharu sarnase toote CFPP jäi vahemikku -20°C ja 10°C . Komisjon leiab, et hinnad ja CFPP ei olnud omavahel seotud selliselt, et erinevus kraadides oleks kaasa toonud hinnamuutuse eurodes ühe tonni kohta. Kuigi komisjon sai hinnata liidus müüdud FAME 0 ja Indoneesiast imporditud PME füüsikaliste omaduste erinevuse turuväärtust ja korrigeerida selle tulemusel liidus müüdud FAME 0 hindu, väidab ta, et ei leidnud mõistlikku lähenemisviisi selleks, et teha muid kohandusi teiste biodiislikütuse liikide, näiteks PMEst toodetud biodiislikütuse ja biodiislikütuse, mille CFPP on -14°C , vahel.
- 60 Poolte vahel ei ole vaidlust selles, et suvekuudel ja soojemates piirkondades saab müüa kõrgema CFPPga biodiislikütust, talvekuudel ja külmemates piirkondades on nõutav aga biodiislikütus, mille CFPP on madalam. Segus kasutatava PME kogus sõltub seega aastaajast ja geograafilisest asukohast Euroopas.
- 61 Seega täheldas komisjon, et biodiislikütuse turg on väga keerukas. Ta ei nõustu hagejate käsitlesega, mille kohaselt mõjutab CFPP tase igal juhul hinda. Tegelikult mõjutab CFPP tase hinda juhul, kui erinevad CFPP tasemed saavad aastaajast ja geograafilisest asukohast lähtudes turul omavahel konkureerida. Näiteks biodiislikütus, mille CFPP on 13°C , konkureerib biodiislikütusega, mille CFPP on 10°C , kogu aasta vältel paljudes Lõuna-Euroopa piirkondades. Selline konkurents ei väljendu siiski automaatselt hinnaerinevuses. Nii rõhutab komisjon, et liidus müüdud PMEd, mille CFPP on 10°C , võis võrrelda Indoneesiast imporditud PMEga, mille CFPP oli 13°C , ilma et CFPP taset puudutavate võimalike erinevuste arvesse võtmiseks oleks olnud vaja mingisuguseid kohandusi teha. Seevastu aga teatud ilmastikutingimustes – näiteks talvel – ei konkureeri biodiislikütus, mille CFPP on 13°C , Põhja-Euroopas biodiislikütusega, mille CFPP on -10°C , sõltumata mis tahes hinnaerinevusest, kuna biodiislikütust, mille CFPP on 13°C , ei saa sellistes talvistes oludes kasutada. Komisjon järeldeb sellest, et kuigi täheldatud turuväärtusest lähtuvat hinna kohandamist peeti vajalikuks FAME 0 puhul, mis on liidu tootjate poolt enimmüüdud toode, ei olnud see vajalik muude madala CFPP tasemega biodiislikütuse liikide puhul, mis hinna seisukohast ei konkureeri tingimata otse biodiislikütustega, mille CFPP tase on kõrgem.
- 62 Neist komisjoni antud selgitustest ilmneb, et otsus kolmanda arvutusmeetodi puhul hindu mitte korrigeerida põhines objektiivsetel asjaoludel, milleks olid konkurentsisuhte keerukus erineva CFPP tasemega biodiislikütuste vahel, erineva CFPP tasemega biodiislikütuste turutingimuste erinevused ning CFPP taseme ja hinna vahel otsese seose puudumine. Need asjaolud on komisjoni seisukoha põhjendamiseks piisavad ning komisjon ei ole käesoleval juhul hinna allalöömise analüüsimiseks kasutatava täpse meetodi määratlemisel oma ulatusliku kaalutusõiguse piire ületanud.
- 63 Selles kontekstis ei ole hagejad tõendanud, et taotletud kohandamine oli vaatlusaluse toote hinna ja liidu tootmisharu samasuguse toote hinna võrreldavaks muutumiseks vajalik, nagu see kohtupraktika kohaselt nõutav on (vt selle kohta analoogia alusel 16. veebruari 2012. aasta kohtuotsus nõukogu ja komisjon vs. Interpipe Niko Tube ja Interpipe NTRP, C-191/09 P ja C-200/09 P, EU:C:2012:78, punkt 58).
- 64 Seda järeldust ei saa kahtluse alla seada ka hagejate poolt repliigis välja pakutud alternatiivne hinna allalöömise arvutus. Tuginedes komisjoni poolt kostja vastuses esitatud andmetele, on hagejad välja pakkunud hinna allalöömise arvutuse, mille kohaselt oleks hinna allalöömine

keskmiselt ainult $-0,27\%$, kui kohaldada iga CFPP ühekraadise erinevuse arvesse võtmiseks 10- või 13-euro suurust määra tonni kohta (ehk sama erinevust ühiku kohta, mille tuvastas komisjon biodiislikütuse, mille CFPP on 0°C , ja biodiislikütuse, mille CFPP on 10°C , hinna vahel).

- 65 Tuleb tõdeda, et nagu hagejad kohtuistungil nõustusid, põhineb see arvutusmeetod eeldusel, et kohandused, mille komisjon tegi teises arvutusmeetodis nende toodete osas, mille CFPP on vastavalt 0°C ja 10°C , saavad olla aluseks kohanduste tegemisel iga CFPP ühekraadise erinevuse korral. Nagu komisjon aga vasturepliigis õigesti rõhutab, ei ole hagejad selgitanud, mis alusel kajastaks üks kümnendik CFPP 0°C ja CFPP 10°C vahelisest erinevusest igasugust hinnaerinevust ühe kraadi kohta. Hagejate pakutud arvutuses arvesse võetud erinevate CFPP tasemete puhul, mis varieeruvad vahemikus -20°C ja 10°C , ei saa sellise eeldusega nõustuda ilma, et hagejad selgitaksid sellise lähenemisviisi asjakohasust.
- 66 Samuti väidavad hagejad esiteks, et komisjonile esitati põhjendatud taotlused kohanduste tegemiseks ning teiseks, et kuigi nad teisi arvutusi ei esitanud, oli see tingitud sellest, et komisjon ei andnud neile selleks vajalikku teavet. Menetlusdokumentides ei ole hagejad siiski väitnud, et teabe andmata jätmine oleks kujutanud endast nende kaitseõiguste rikkumist.
- 67 Siinkohal tuleb märkida, et hagejate poolt tõstatatud esimese küsimuse osas ilmneb nende osutatud dokumentidest, et nende tehtud korrigeerimise ettepanek, nagu ka ettepanek, mille tegi Indoneesia valitsus, puudutas esimest hinna allalöömise arvutusmeetodit ning PME, mille CFPP on 13°C , ja PME, mille CFPP on 10°C , võrdlemist. Seega ei puudutanud need ettepanekud kolmandat arvutusmeetodit ning hagejad ei ole selgitanud, kuidas need selles kontekstis asjasse puutuksid.
- 68 Hagejate tõstatatud teise küsimuse osas ei ole poolte vahel vaidlust selles, et hoolimata hagejate taotlustest ei avaldanud komisjon uurimise käigus andmeid liidu tootmisharu müügi mahude vahemike kohta CFPP tasemete lõikes.
- 69 Sellega seoses tuleb märkida, et juba ajutises määruses esitati teave liidu tootmisharu müügi kohta CFPP kaupa. Ajutise määruse põhjenduste 295 ja 296 ning vaidlustatud määruse põhjenduse 247 kohaselt moodustab liidu müügist 20% kütus, mille CFPP on 10°C , ja 35% kütus, mille CFPP on 0°C (teise meetodi kohase võrdlusega hõlmatud kogumüük ehk 55%, millest on lahutatud 20% ehk protsendimäär, mis vastab PME-le, mille CFPP on 10°C). Juba sellest teabest oli nähtav, et liidu müügist moodustas muu kütus kui see, mille CFPP oli 10°C ja 0°C , umbes 45%. Lisaks sellele võimaldavad vaidlustatud otsuse põhjenduses 247 ja ajutise määruse põhjenduses 295 antud selgitused järeldada, et suur osa sellest 45%-st oli negatiivse CFPPga kütus, nagu on liiati märkinud hagiavaldues ka hagejad. Niisiis oli hagejatel teave, mis võimaldas neil komisjoni arvutusi mõista ja selle alusel alternatiivseid arvutusi esitada. Seetõttu tuleb hagejate argument tagasi lükata.
- 70 Isegi kui nõustuda kolmandat meetodit puudutava hagejate kriitikaga põhjusel, et komisjon on toodete erinevusest tulenevalt nõutavad kohandused ekslikult tegemata jätnud, on jätkuvalt põhjendatud komisjoni järeldus hinna allalöömise kohta, millest annavad tunnistust esimene ja teine meetod, mille tulemusi ümber lükatud ei ole. Eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb igal juhul tagasi lükata need hagejate argumentid ning seega kogu esimese väite esimene osa tervikuna.

Esimese väite teine osa, mis puudutab seda, et kindlaks ei ole tehtud hinna allalöömist liidu tootmisharu toote kui terviku puhul, ning seda, et ekslikult on leitud, et esines surve hindadele

71 Teine osa hõlmab kahte etteheidet, millest esimeses väidavad hagejad, et komisjon ei ole tuvastanud hinna allalöömist liidu tootmisharu toote kui terviku puhul. Teises etteheites väidavad nad, et Indoneesiast pärit biodiislikütus liidu turul hindadele survet ei avalda.

– Hinna allalöömise kindlaks tegemine toote kui terviku puhul

72 Tuleb märkida, et alusmääruse artiklist 1 „Põhimõtted“, mille lõikes 1 on nimetatud „mis tahes [toodet, mille] vabasse ringlusse lubamine tekitab liidus kahju“, tuleneb, et subsiidiumivastane uurimine puudutab konkreetset toodet. Selle „vaatlusaluse toote“ määratlevad liidu institutsioonid uurimise algatamisel. Nimetatud määruse artikli 2 punktis c on „samasugune toode“ määratletud kui toode, mis on vaatlusaluse tootega identne, see tähendab täiesti sarnane, või sellise toote puudumisel muu toode, mis ei ole vaatlusaluse tootega küll täiesti sarnane, kuid on omadustelt väga sarnane.

73 Subsideeritud impordi mõju samasuguste toodete hindadele liidu turul – mis on vajalik kahju tuvastamiseks vastavalt alusmääruse artikli 8 lõike 1 punktile a – tehakse kindlaks lähtudes „vaatlusalusest tootest“. Selle määruse artikli 8 lõike 2 kohaselt pööratakse selle mõju kindlaks tegemisel tähelepanu eelkõige sellele, „kas subsideeritud impordi mõjul on toimunud oluline hinna allalöömine võrreldes liidu tootmisharu samasuguse toote hinnaga“.

74 Hinna allalöömine arvutatakse seega liidu institutsioonide poolt uurimise alustamisel välja pakutud „vaatlusaluse toote“ määratlusest lähtudes, millele viitab mõiste „samasugune toode“ (vt selle kohta analoogia alusel 5. aprilli 2017. aasta kohtuotsus Changshu City Standard Parts Factory ja Ningbo Jinding Fastener vs. nõukogu, C-376/15 P ja C-377/15 P, EU:C:2017:269, punkt 57).

75 Kohtupraktika kohaselt ei näe alusmäärus iseenesest ette, et mõiste „vaatlusalune toode“ tähistab tingimata toodet kui samasugustest toodetest koosnevat homogeenset tervikut (vt analoogia alusel 17. märtsi 2016. aasta kohtuotsus Portmeirion Group, C-232/14, EU:C:2016:180, punkt 42). „Vaatlusaluse toote“ määratlemine uurimise alustamisel ei keela liidu institutsioonidel jagada see toode erinevateks tooteliikideks või tootemudeliteks ning tugineda liidu turu hindade ja impordihindade võrdlustele tootemudelite või tooteliikide kaupa (vt selle kohta analoogia alusel 5. aprilli 2017. aasta kohtuotsus Changshu City Standard Parts Factory ja Ningbo Jinding Fastener vs. nõukogu, C-376/15 P ja C-377/15 P, EU:C:2017:269, punkt 59).

76 Hagejad leiavad, et kohaldades analoogia alusel 5. aprilli 2017. aasta kohtuotsuses Changshu City Standard Parts Factory ja Ningbo Jinding Fastener vs. nõukogu (C-376/15 P ja C-377/15 P, EU:C:2017:269, punkt 60) võetud seisukohti, on komisjonil kohustus tuvastada hinna allalöömine „vaatlusaluse toote“ puhul tervikuna.

77 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määruse (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (ELT 2016, L 176, lk 21), artikli 2 lõike 11 tõlgendamist puudutavas 5. aprilli 2017. aasta kohtuotsuses Changshu City Standard Parts Factory ja Ningbo Jinding Fastener vs. nõukogu (C-376/15 P ja C-377/15 P, EU:C:2017:269) tuletatud järeldused ei ole siiski üle kantavad analüüsile, mis puudutab dumpinguhinnaga impordi mõju liidu tootmisharu hindadele ehk analüüsile, mida käsitletakse selle määruse artikli 3 lõigetes 2 ja 3, millele vastavateks subsiidiumivastase kaitse alusmääruse säteteks on artikli 8 lõiked 1 ja 2. Tuleb nimelt märkida, et oluline erinevus on ühelt poolt

dumpingumarginaali kindlaksmääramise ja teiselt poolt kahju kindlaksmääramise eesmärgist lähtuva analüüsi vahel, mis puudutab dumpinguhinnaga impordi mõju liidu tootmisharu hindadele, ning mis on seotud asjaoluga, et see analüüs ei eelda mitte ühe ja sama ettevõtja müügi võrdlemist, nagu see on dumpingumarginaali kindlaksmääramise puhul, mis on arvatud asjaomase eksportiva tootja andmete alusel, vaid mitme ettevõtja, see tähendab valimisse kaasatud eksportivate tootjate ja valimisse kaasatud liidu tootmisharusse kuuluvate ettevõtjate võrdlemist (20. jaanuari 2022. aasta kohtuotsus komisjon vs. Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2022:38, punktid 150–159, ja kohtujurist Pitruzzella ettepanek kohtuasjas komisjon vs. Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2021:533, punktid 136–139, mida Euroopa Kohus selles kohtuasjas järgis). Sama järeldus kehtib mutatis mutandis ka siis, kui kõne all on hinna allalöömise tuvastamine vastavalt subsiidiumivastase kaitse alusmäärusele. 5. aprilli 2017. aasta kohtuotsuses Changshu City Standard Parts Factory ja Ningbo Jinding Fastener vs. nõukogu (C-376/15 P ja C-377/15 P, EU:C:2017:269) võetud seisukohti ei saa seega käesolevale kohtuasjale üle kanda.

- 78 Käesoleval juhul on vaidlustatud määruse põhjenduses 27 vaatlusaluse toote määratluse osas viidatud ajutise määruse põhjendustele 31–37 (vt eespool punktid 9–11).
- 79 Hagejad väidavad, et esimese arvutusmeetodiga tegi komisjon hinna allalöömise kindlaks üksnes 20% puhul valimisse kaasatud liidu tootjate kogumüügist. Lisaks sellele oli lünkasid teise arvutusmeetodi kohases hinna allalöömise analüüsis, kuna seal ei võetud arvesse seda, et nende toodete omavaheline konkurentsisuhe oli väga keerukas ja see analüüs hõlmas üksnes 55% valimisse kaasatud liidu tootjate kogumüügist, ning kolmas meetod oli täiesti mõttetu. Selline lähenemisviis võimaldas tekkida olukordadel, kus hinna allalöömine ühe väikese osa puhul liidu tootmisharu müügist ekstrapoleeritakse liidu tootmisharu ülejäänud müügile.
- 80 Tuleb tõdeda, see hagejate argumentatsioon lähtub postulaadist, et kolmas hinna allalöömise arvutusmeetod, kus võrreldi Indoneesiast pärit biodiislikütuse importi valimisse kaasatud liidu tootjate biodiislikütuse kogumüügiga, on väär, ning lünkliku teise arvutusmeetodiga analüüsiti hinna allalöömist 55% puhul valimisse kaasatud liidu tootjate kogumüügist. Sellekohased hagejate argumendid on aga tagasi lükatud põhjendustega, mille Üldkohus esitas eelkõige esimese väite esimest osa käsitledes. Tuleb nimelt sedastada, et komisjon arvutas hinna allalöömise kõigepealt 20%, seejärel 55% ja lõpuks liidu tootjate kogumüügi puhul. Nagu komisjon õigesti rõhutab, ei toimunud seega mingisugust ekstrapoleerimist liidu müügist 20% suuruse osa kohta tehtud järelduste pinnalt.
- 81 Seetõttu tuleb see etteheide tagasi lükata. Hagejate argumentatsiooniga ei saaks nõustuda isegi juhul, kui komisjon oleks väärtalt lähtunud hinna allalöömise kolmandast arvutusmeetodist. Nimelt andis kahe ülejäänud meetodi kasutamine komisjonile võimaluse hinnata hinna allalöömist 55% ehk enamiku puhul liidu tootjate müügist, mis kajastab olukorda kogu turul. Hagejad, kes ei ole tõendanud, et see analüüs oleks ilmselgelt vigane, ei saa seega põhjendatult väita, et hinna allalöömise arvutus on ilmselgelt vale liialt killustatud või müügist üht väikest osa kajastavate andmete sobimatu ekstrapoleerimise tõttu.

– *Surve hindadele*

- 82 Hagejad väidavad, et komisjon on ekslikult leidnud, nagu saanuks Indoneesiast pärit biodiislikütus avaldada hindadele survet, võttes arvesse, et PME moodustab ainult 20% biodiislikütusest, mille CFPP on 0 °C, ning et 35–45% liidu turul müüdavast biodiislikütusest on selline, mille CFPP on madalam kui 0 °C. Lisaks sellele lubab vaidlustatud määruse tabel 2 tõdeda, et kulude

vähenevamine uurimisele järgneval perioodil kanti klientidele üle üksnes 13% ulatuses, mis tõendab, et Indoneesiast pärit import ei avaldanud liidu müügihindadele mingisugust survet. Vaidlustatud määruse tabelis 2 ja ajutise määruse tabelis 11 sisalduvate andmete analüüs näitab, et liidu tootjate kasumimarginaal tõusis –1,8%-lt 0,4%-ni.

- 83 Kõigepealt tuleb märkida, et alusmääruse artikli 8 lõike 1 punkt a ei nõua hinnangu andmist sellele, kuidas mõjutab liidu hindu hinna allalöömine kui selline (vt selle kohta analoogia alusel 12. detsembri 2014. aasta kohtuotsus Crown Equipment (Suzhou) ja Crown Gabelstapler vs. nõukogu, T-643/11, EU:T:2014:1076, punkt 174 (ei avaldata)), vaid sellele, milline oli subsideeritud impordi üldisem mõju samasuguste toodete hinnale liidu turul.
- 84 Igal juhul on komisjon, tuginedes ajutise määruse põhjenduses 325 esitatud tabelis 11 sisalduvatele andmetele, ajutise määruse põhjenduses 328 märkinud, et hinna allalöömine ligikaudu 10% võrra avaldas märkimisväärset survet hindade langetamiseks ning selle tõttu ei olnud liidu tootmisharul võimalik toomiskulude vähenemisest uurimisperioodil kasu saada, kuna ta pidi kulude vähenemise täielikult oma klientidele üle kandma, et vältida veelgi suuremat turuosa kaotust.
- 85 Sellega seoses tuleb arvesse võtta vaidlustatud otsuse põhjenduses 325 esitatud tabelis 2 ning ajutise määruse põhjenduses 325 esitatud tabelis 11 sisalduvaid andmeid:

Liidu tootmisharu (enne uurimisperioodi, uurimisperioodi ajal ja pärast uurimisperioodi)					
	2015	2016	2017	Uurimisperiood	Oktoober 2018–juuni 2019
Keskmine ühiku müügihind liidus kogu turul (eurodes tonni kohta)	715	765	832	794	790
Ühiku tootmiskulu (eurodes tonni kohta)	728	767	827	791	760

- 86 Neist andmetest nähtub, et enne uurimisperioodi, selle ajal ja pärast seda oli liidu müügihind tootmiskuludest kõrgem. See ei välista siiski Indoneesia impordist lähtuva hinnasurve olemasolu. Nimelt nähtub neist andmetest samuti, et kuigi tootmiskulude vähenemine (–4,35% 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal) võimaldas vältida kahjumit võrreldes kuludega, vähenesid liidu tootmisharu hinnad veel rohkem (–4,56% 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal), mis toetab vaidlustatud määruse põhjenduses 399 tehtud komisjoni järeldust, et uurimisperioodil ei saanud liidu tootmisharu kulude vähenemisest kasu. Lisaks tuleb tõdeda, et eespool punktis 85 mainitud tabelites esitatud andmed puudutavad kogu liidu müüki ja mitte ainult mingisugust teatud osa sellest müügist, nagu väidavad hagejad.
- 87 Seega, kuna need andmed on sellist laadi, et need saavad toetada komisjoni järeldusi, tuleb asuda seisukohale, et käesoleval juhul ei ole komisjon teinud ilmset hindamisviga eespool punktis 25 viidatud kohtupraktika tähenduses.

- 88 Eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb see etteheide ning seega esimene väide tervikuna tagasi lükata.

Teine väide, mis puudutab seda, et põhjusliku seose analüüsi osas rikub vaidlustatud määrus alusmääruse artikli 8 lõiget 5

- 89 Teises väites leiavad hagejad, et väidetavalt subsideeritud impordi ja liidu tootmisharule tekitatud kahju vahelist põhjuslikku seost analüüsid on komisjon väärtalt lähtunud järeldusest, et hinnad löödi alla. Sellega, et komisjon rikkus hinna allalöömise kindlaks tegemisel alusmääruse artikli 8 lõikeid 1 ja 2, kaasnes niisiis ka selle määruse artikli 8 lõike 5 rikkumine.
- 90 Siinkohal piisab, kui märkida, et teine väide lähtub eeldusest, et esimene väide, mis puudutab alusmääruse artikli 8 lõigete 1 ja 2 rikkumist hinna allalöömise arvutamisel, on põhjendatud. Kuna see väide tervikuna tagasi lükati, ei saa komisjonile ette heita seda, et ta võttis arvesse vaidlustatud määruses tuvastatud hinna allalöömist, et hinnata selle mõju liidu tootmisharule.
- 91 Seega tuleb teine väide tagasi lükata.

Kolmas väide, mis puudutab seda, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, asudes seisukohale, et tegemist oli subsiidiumiga, mis seisnes toorpalmiõliga varustamises piisavast väiksema tasu eest

- 92 Kolmas väide koosneb kolmest osast, millele komisjon, keda toetab EBB, vastu vaidleb.

Kolmanda väite esimene osa, mis puudutab alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv rikkumist ja ilmset hindamisviga seoses komisjoni järeldusega, et Indoneesia valitsus andis toorpalmiõli tarnijatele volituse või tegi neile ülesandeks tarnida oma tooteid piisavast väiksema tasu eest

- 93 Esimeses osas leiavad hagejad, et komisjon on asunud väärale seisukohale, et esiteks ekspordipiirangute ning teiseks India valitsuse 100% osalusega toorpalmiõli tootja PTPNi tehtava läbipaistva „hindade kindlaksmääramise“ kaudu andis Indoneesia valitsus toorpalmiõli tarnijatele volituse või tegi neile ülesandeks tarnida oma tooteid piisavast väiksema tasu eest.
- 94 Kõigepealt tuleb meenutada, et alusmääruse artiklis 3 on sätestatud, et subsiidium loetakse olemasolevaks, kui on täidetud selle punktides 1 ja 2 loetletud tingimused ehk kui päritolu- või ekspordiriigi valitsus on andnud „rahalist toetust“ ning kui seeläbi saadakse „kasu“.
- 95 Ulatuslik kaalutlusõigus, mis liidu institutsioonidel kaubanduse kaitsemeetmete valdkonnas kohtupraktika kohaselt on (vt eespool punkt 24), hõlmab ka selle kindlaksmääramist, kas tegemist on rahalise toetusega alusmääruse artikli 3 punkti 1 tähenduses (vt selle kohta 11. oktoobri 2012. aasta kohtuotsus Novatex vs. nõukogu, T-556/10, ei avaldata, EU:T:2012:537, punktid 34 ja 35).

- 96 Alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv kohaselt on „rahalise toetusega“ tegemist siis, kui valitsus „teeb mõnele eraõiguslikule asutusele [volituse või teeb talle] ülesandeks täita üht või mitut alapunktides i, ii ja iii nimetatud ülesannet, mis on tavaliselt valitsuse ülesanne, ja menetlus ei erine tegelikult valitsuste poolt tavaliselt järgitavast menetlusest“. [täpsustatud sõnastus]
- 97 Mõisteid „volituse andmine“ või „ülesandeks tegemine“ ei ole alusmääruses defineeritud.
- 98 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu õiguses määratlemata terminite tähenduse ja ulatuse kindlaksmääramisel lähtuda nende tähendusest tavakeeles, võttes samas arvesse terminite kasutamise konteksti ja nende sätete eesmärke, millesse need kuuluvad (vt selle kohta 3. septembri 2014. aasta kohtuotsus Deckmyn ja Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, punkt 19, ja 5. aprilli 2017. aasta kohtuotsus Changshu City Standard Parts Factory ja Ningbo Jinding Fastener vs. nõukogu, C-376/15 P ja C-377/15 P, EU:C:2017:269, punkt 52).
- 99 Sellega seoses tuleb märkida, et alusmääruse artikli 3 eesmärk on määratleda mõiste „subsiidium“, millega võib kaasneda tasakaalustav tollimaks.
- 100 Täpsemalt on alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a eesmärk määratleda mõiste „rahaline toetus“ nii, et jätta selle hulgast välja valitsuse meetmed, mis ei kuulu ühessegi selles sättes loetletud kategooriasse. Seda silmas pidades on alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunktides i–iii loetletud konkreetsed olukorrad, mida tuleb pidada valitsuse rahaliseks toetuseks, milleks on raha otsene või kaudne ülekandmine, tuludest loobumine, kaupade või teenuste pakkumine või kaupade ostmine, samas kui artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv teises taandes on ette nähtud, et kui valitsus annab eraõiguslikule asutusele volituse või teeb talle ülesandeks täita üht või mitut alapunktides i–iii loetletud ülesannetest, on see sama, kui valitsus annab rahalist toetust alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a tähenduses (10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 106).
- 101 Selles kontekstis on alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv teine taane sisuliselt kõrvalehoidmisvastane säte, mille eesmärk on tagada, et kolmandate riikide valitsused ei saaks kõrvale hoida subsideerivatest eeskirjadest, võttes meetmeid, mis näiliselt ei kuulu kitsas tähenduses selle määruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunktide i–iii kohaldamisalasse, kuid millel on tegelikult samaväärne mõju (10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 107). Selline on ka WTO apellatsioonikogu tõlgendus subsideerimise ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1.1 punkti a alapunkti 1 alapunktile iv, mille sisu on sarnane alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv sisuga (vt WTO apellatsioonikogu 27. juuni 2005. aasta aruanne „USA – Koreast pärit dunaamiliste muutmälude (DRAMS) tasakaalustava tollimaksu uurimine“ (WT/DS 296/AB/R, punkt 113).
- 102 Tavakeeles tähendab mõiste „volitust andma“ „ülesannet või ametit kellelegi usaldama, käsundama, delegeerima, nimetama“. Kohtupraktikas on seda mõistet alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv teise taande täieliku soovitava toime tagamiseks tõlgendatud nii, et see tähistab „valitsuse mis tahes tegevust, millega otseselt või kaudselt pannakse eraõiguslikule asutusele kohustus täita üht nimetatud määruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunktides i–iii osutatud liiki ülesannet“ (10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 108). Sellest järeldub, et mõiste „ülesandeks tegema“, mis tavakeele tähenduses tähendab „nõudma, määrama, dikteerima, kohustama, ettekirjutust

tegema, sundima“, hõlmab kogu ametivõimude tegevust, mis seisneb eraõigusliku asutuse suhtes otseselt või kaudselt oma võimu teostamises, et viimane täidaks mõnda sellist ülesannet, nagu on silmas peetud alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunktides i–iii.

- 103 Lisaks ilmneb selgelt rinnastavast sidesõnast, mis tähistab alternatiivi „või“ „volitust andma“ ja „ülesandeks tegema“ vahel, et need kaks tegevust võivad toimuda teineteisest sõltumatult, kuid ka koos. Lisaks ilmneb alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv teise taande tõlgendusest, mis ei piira „volituse andmises“ või „ülesandeks tegemises“ seisneva tegevuse laadi või eset, ning eespool punktis 102 viidatud kohtupraktikast, mis võtab arvesse „valitsuse mis tahes tegevust“, et see tegevus ei pea tingimata olema eraldiseisvana käsitletava akti või meetme tagajärg, vaid see võib olla ka mitme võetud meetme koostoime.
- 104 Neid kaalutlusi arvestades tulebki analüüsida komisjoni järeldust, et selliste meetmete nagu eksporditollimaks ja ekspordimaks, ning toorpalmiõli omamaiste hindade de facto kontrollimine PTPNi kaudu, püüdis Indoneesia valitsus saavutada selle, et toorpalmiõli tootjad varustaksid Indoneesia turgu selle tootega piisavast väiksema tasu eest.

– *Eksporditollimaks ja ekspordimaks*

- 105 Esimeses etteheites väidavad hagejad, et komisjon on ekslikult järeldanud, et eksporditollimaks, mille määraks oli uurimisperioodil 0%, ja ekspordimaks, mille tasumise kohustus oli 2018. aasta detsembrist alates peatatud, töid kaasa selle, et toorpalmiõli tarnijatele „anti volitus“ või tehti ülesandeks tarnida oma tooteid piisavast väiksema tasu eest. Lisaks sellele ei olnud nende meetmete eesmärk toorpalmiõli hinna madalal hoidmine biodiislikütuse tootmisharu toetamiseks. Selline tulemus oli vaid kõrvaltoime, mis kaasnes meetmetega, mille esmaseks eesmärgiks on toiduõli hinnastabiilsuse tagamine ja õlipalmiistanduste fondi rahastamine.
- 106 Ajutise määruse põhjendustest 113–117 nähtub, et käesolevas asjas kehtestas Indoneesia valitsus toorpalmiõlile eksporditollimaksu ja ekspordimaksu.
- 107 Ajutise määruse põhjenduste 87 ja 88 kohaselt kehtestati eksporditollimaks 1994. aastal ning 2016. aasta redaktsioonis seisnes see toorpalmiõli ja muude toodete, sealhulgas biodiislikütuse (mille määr oli süstemaatiliselt madalam kui toorpalmiõli suhtes kohaldatav määr) progresseeruvas tariifiskaalas. Indoneesia eksporditollimaks tasusid toorpalmiõli ekspordilt tollimaksu, mis oli seotud Indoneesia valitsuse võrdlushinnaga. Seega, kui Indoneesia valitsuse kehtestatud ekspordi võrdlushind kasvas, kasvasid ka eksporditollimaksud. Kui võrdlushind oli alla 750 USA dollari (USD) tonni kohta, oli kohaldatav eksporditollimaksu määr 0%. Uurimisperioodil jäi toorpalmiõli hind alla 750 dollari tonni kohta ja seetõttu eksporditollimaks tasumisele ei kuulunud.
- 108 Ajutise määruse põhjenduse 89 kohaselt kehtestas Indoneesia valitsus 2015. aastal toorpalmiõlile ja järgmise etapi toodetele ka ekspordimaksu. Uurimisperioodil oli ekspordimaks 50 dollarit toorpalmiõli tonni kohta ja biodiislikütuse puhul 20 dollarit tonni kohta.
- 109 Selleks, et tõendada ajutises määruses, mille järeldusi on korratud vaidlustatud määruses (põhjendused 102–161), rahalise toetuse olemasolu, viis komisjon läbi WTO asjaomasel menetluspraktikal põhineva analüüsi.

- 110 Selle analüüsi põhjal leidis komisjon ajutise määruse põhjendustes 111–157, et Indoneesia valitsuse tegevus toorpalmiõli tootjate suhtes oli tegevus, millega „antakse volitus“ või „tehakse ülesandeks“ tarnida oma tooteid oma riigi kasutajatele piisavast väiksema tasu eest, et luua Indoneesias siseturg, kus hinnad olid kunstlikult madalad. Seejärel märkis komisjon selle määruse põhjenduses 160, et kõiki Indoneesia toorpalmiõli tootjaid tuleb pidada eraõiguslikeks asutusteks, ning sama määruse põhjendustes 162 ja 169, et need ettevõtjad tarnisid toorpalmiõli siseturul piisavast väiksema tasu eest. Lõpuks leidis komisjon sama määruse põhjenduses 170, et Indoneesia territooriumilt pärit toorpalmiõli tarnimine Indoneesia biodiislikütuse tootmisharule oli tavaliselt valitsuse ülesanne. Komisjon leidis samas põhjenduses nimelt, et selle ülesande hulka kuulub see, kui oma loodusvarade üle suveräänsust omava riigi valitsus kehtestab regulatiivsed tingimused, mille alusel tarnitakse riigi toorainet selle riigi ettevõtjatele.
- 111 Kõnealuse analüüsiga tuvastas komisjon, et nagu nähtub vaidlustatud määruse põhjendusest 134, soovis Indoneesia valitsus eksporditollimaksu ja ekspordimaksu abil koostoimes muude meetmetega, nagu on rõhutatud vaidlustatud määruse põhjendustes 103, 146 ja 157, saada toorpalmiõli tootjatelt Indoneesia turul toorpalmiõli tarneid piisavast väiksema tasu eest. Nimetatud valitsus kehtestas nimelt ekspordipiirangute süsteemi, mis muutsid toorpalmiõli ekspordi äriliselt mitteatraktiivseks.
- 112 Seda, et Indoneesia valitsus sellise süsteemi lõi ja kehtestas, kinnitavad mitu komisjoni poolt vaidlustatud määruses ja ajutises määruses mainitud asjaolu, mida hagejad vaidlustanud ei ole.
- 113 Nii on ajutise määruse põhjenduses 116 märgitud, et Indoneesia valitsus on eksporditollimaksu süsteemi sidunud vahetult toorpalmiõli rahvusvaheliste hindadega, mitte aga muude andmetega (nagu tootmistase või keskkonnamõju), et avaldada mõju ekspordivate tootjate makstud hindadele. Selles põhjenduses toodud tabelist 1 nähtub, et Indoneesia valitsus jälgis hindade arengut rahvusvahelisel tasandil ja kohandas eksporditollimaksude taset vastavalt nendele hindadele, mille tulemusel vähenes eksporditasuvus.
- 114 Komisjon märkis ajutise määruse põhjenduses 119 samuti, et Indoneesia tolli- ja kaudsete maksude peadirektoraat selgitas 2015. aastal avalikult, et eksporditollimaksude eesmärk oli tagada tooraine kättesaadavus ja hoogustada omamaise palmiõlitööstuse järgmiste etappide kasvu, mille lahutamatu osa on biodiislikütuse tootmine.
- 115 Mis puudutab ekspordimaksu, siis rõhutas komisjon ajutise määruse põhjenduses 117, et selle kehtestamine 2015. aastal langes kokku perioodiga, mil Indoneesia hinnad olid peaaegu identsed ülemaailmsete hindadega ja see võimaldas biodiislikütuse tootjatel osta toorpalmiõli hindadega, mis olid madalamad kui tavaliselt pakutavad hinnad. Veel selgitas komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 114, et see maks rahastas õlipalmiistanduste fondi ja toetas subsiidiumide abil tegelikult eranditult biodiislikütuse tootmisharu.
- 116 Vaidlustatud määruse põhjendustes 128 ja 129 on mainitud ka kahte uurimisperioodist hilisemat ajakirjandusartiklit, mis kinnitavad selle perioodi kohta komisjoni tehtud järeldusi. Nii prognoosis Indoneesia palmiõliühenduse peasekretär 19. detsembri 2018. aasta artiklis, et toorpalmiõli eksport võib suureneda niipea, kui ekspordimaks on langenud nullini. 6. detsembri 2018. aasta artiklis leiab sõltumatu analüütik, et ekspordimaksu kaotamine suurendab Indoneesia palmiõlieksportijate konkurentsivõimet tänu säästudele, millest suurem osa jõuab kõrgemate toorpalmiõli siseturuhindade kaudu tõenäoliselt tagasi Indoneesia põllumajandustootjatele.

- 117 Nende kaalutluste põhjal võis komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 118 õiguspäraselt järeldada, et „Indoneesia valitsuse kehtestatud üldine ekspordipiirangute süsteem on mõeldud tooma kasu biodiislikütuse tootmisharule, hoides toorpalmiõli omamaised hinnad kunstlikult madalal“.
- 118 Sellega seoses leiavad hagejad esiteks WTO praktikale tuginedes, et need ekspordipiirangud ei kuulu alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a kohaldamisalasse, kuna nende eesmärk oli toiduõli hindade stabiilsuse ja kohaliku nõudluse tagamine (eksporditollimaksu puhul) ning õlipalmiistanduste fondi rahastamine (ekspordimaksu puhul), ning mõju, mida need võisid avaldada toorpalmiõli hindadele, oli pelgalt selle regulatsiooni kõrvaltoime. Indoneesia valitsusel oli üksnes julgustaja roll ning ta tegeles lihtsalt riigi tulude kogumisega.
- 119 Mis kõigepealt puudutab hagejate argumenti, et Indoneesia valitsusel ei olnud aktiivsemat rolli kui lihtsalt julgustamine, siis tuleb tõdeda, et kehtestades vaidlusalused ekspordipiirangud sellises konkreetsetes kontekstis, kus esiteks oli eksporditollimaks sõltuvuses toorpalmiõli rahvusvahelistest hindadest ja tõusis, kui see hind tõusis, ning kus teiseks kehtestati ekspordimaks nendel perioodidel, mil Indoneesia hinnad olid maailmaturu hindadega peaaegu samasugused, piiras kõnealune valitsus nende ettevõtjate tegevusvabadust, piirates praktikas nende võimalusi otsustada, millisel turul oma tooteid müüa (vt selle kohta 10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus *Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon*, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 124).
- 120 Järgmiseks ei saa nõustuda hagejate argumendiga, et Indoneesia valitsus lihtsalt tegeles riigi tulude kogumisega ja et selle tegevuse võimalik mõju toorpalmiõli hindadele oli pelgalt selle kõrvaltoime. Nagu eespool punktides 111–116 tuleneb, kehtestati vaidlusalused ekspordipiirangud koos muude meetmetega selleks, et tagada Indoneesia turu varustamine toorpalmiõliga piisavast väiksema hinna eest ning selle tulemuse saavutamiseks neid isegi kohandati rahvusvahelistest hindadest lähtudes. Selle järelduse ümber lükkamiseks ei piisa sellest, et kõnealuses regulatsioonis ei ole sellist eesmärki sõnaselgelt mainitud.
- 121 Viimaks tuleb tagasi lükata need hagejate sellekohased argumendid, milles nad tuginevad WTO vaidluste lahendamise organi praktikale ja eelkõige WTO vaidluste lahendamise organi vaekogu 23. augusti 2001. aasta aruandele „Ühendriigid – Meetmed, millega käsitletakse ekspordipiiranguid subsiidiumidena (WT/DS 194/R)“. Selles asjas – millega seoses on kõigepealt asjasse puutuv eespool ka punktides 46 ja 47 viidatud kohtupraktika – oli küsimus selles, kas subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepinguga olid kooskõlas tasakaalustavaid tollimakse käsitlevad Ühendriikide õigusaktid, milles ette nähtud valitsuse regulatiivne tegevus kauba ekspordi piiramisel ehk ekspordipiirang oli Kanada hinnangul käsitatav „rahalise toetusena“ subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1.1 punkti a 1 tähenduses. Seega ei puudutanud antud vaidlus konkreetseid ekspordipiiranguid, mis olid üheks osaks reast sama eesmärki kandvatest meetmetest ning mida analüüsiti, lähtudes Indoneesia tolli- ja kaudsete maksude peadirektoraadi avaldustest, mis puudutasid tooraine kättesaadavuse tagamise ja konkreetsetes tootmisharus majanduskasvu stimuleerimise eesmärke, nagu märgitud eespool punktis 114 (vt selle kohta 10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus *Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon*, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 134).
- 122 Teisena väidavad hagejad, et ekspordipiirangud ei võtnud toorpalmiõli tarnijatelt mõistliku valiku tegemise võimalust ega kahjustanud nende ekspordivõimekust, kuna enam kui 70% Indoneesia toorpalmiõlist läks ekspordiks.

- 123 Selle argumendiga ei saa nõustuda. Asjaolu, et 70% Indoneesia toorpalmiolist eksporditi, ei tähenda seda, et toorpalmiõli tootjatel oli vabadus teha mõistlik valik oma toodet ekspordida ja sellest piisavat tasu saada. Vastupidi, nagu komisjon õigesti rõhutab, rahuldasi toorpalmiõli tootjad kõigepealt riigisisese nõudluse, mis vastas vaidlustatud määruse põhjenduses 153 osutatud avalike allikate kohaselt 30% toodangust, ning alles seejärel hakkasid ekspordima. Sellest ilmneb, et tootjad ei püüdnud ekspordida suuremat osa oma toodangust sinna, kus hinnad olid kõrgemad, sest Indoneesia valitsuse poolt kehtestatud ekspordipiirangud piirasid ekspordimisel potentsiaalselt saadavat täiendavat kasumit.
- 124 Kolmandana leiavad hagejad, et eksporditollimaks, mille määraks oli uurimisperioodil kehtestatud 0%, ning ekspordimaks, mille tasumise kohustus oli alates 2018. aasta detsembrist peatatud, ei saanud anda toorpalmiõli tootjatele volitust või teha neile ülesandeks tarnida oma tooteid piisavast väiksema tasu eest.
- 125 Nagu eespool punktides 106 ja 113 märgitud, oli Indoneesia valitsus eksporditollimaksude süsteemi seadnud otseselt sõltuvusse toorpalmiõli rahvusvahelistest hindadest. Sellest järeldub, et see, et uurimisperioodil oli tasumisele kuulunud eksporditollimaksu summaks null, oli tingitud, nagu vaidlustatud määruse põhjenduses 113 rõhutatakse, erilistest asjaoludest turul. Rahvusvaheliste hindade madal tase oli iseenesest piisav selleks, et ajendada toorpalmiõli tootjaid rahuldama esmajärjekorras riigisisest nõudlust. Nagu komisjon õigesti märgib, siis juhul kui Indoneesia valitsusel oleks olnud kavatsus seda maksu rohkem mitte koguda, oleks ta selle kaotanud.
- 126 Ekspordimaksu osas ei ole vaidlust selles, et seda uurimisperioodi jooksul koguti ning selle suuruseks oli määratud 50 dollarit toorpalmiõli tonni ning 20 dollarit biodiislikütuse tonni kohta. Asjaolu, et selle maksu tasumise kohustus peatati – nagu hagejad väidavad – pärast uurimisperioodi ehk 2018. aasta detsembris, on komisjoni poolt vaidlustatud määruuses uurimisperioodi kohta tehtud järelduste õigsuse seisukohast tähtsusetu.
- 127 Neljandana väidavad hagejad, et komisjon rikkus ka alusmääruse artikli 15 lõike 1 teist lõiku, kehtestades tasakaalustavad meetmed hoolimata sellest, et eksporditollimaks ja ekspordimaks olid „tühistatud“ või sellest, et need ei andnud asjaomastele eksporditajatele subsiidiumivastaste meetmete vastuvõtmise ajal enam mis tahes kasu selle artikli tähenduses.
- 128 Sellega seoses tuleb meenutada, et alusmääruse artikli 15 lõike 1 teises lõigus on sätestatud, et tasakaalustavaid meetmeid ei kehtestata, kui subsiidiumid tühistatakse või tõendatakse, et need ei anna enam asjaomastele eksporditajatele kasu.
- 129 Selle sätte sõnastusest ilmneb, et hagejate argument tugineb selle sätte väärade tõlgendusele. Isegi kui eksporditollimaks ja ekspordimaks olid „tühistatud“, nagu hagejad väidavad, ei tähenda see muud, kui seda, et kadunud oli üks neist instrumentidest, mida Indoneesia valitsus piisavast väiksema tasu eest toorpalmiõli tarnimise eesmärgil kasutas koos PTPNi poolt kehtestatud hindade ja toorpalmiõli tootjatele subsiidiumide maksmisega. Selle instrumendi kadumisega ei tühistatud seega subsiidiumi, mis lisaks toorpalmiõli tarnimisele piisavast väiksema tasu eest (vaidlustatud määruse põhjendused 102–187) seisnes ka otseses raha ülekandmises õlipalmiistanduste fondi kaudu (vaidlustatud määruse põhjendused 28–101) ning tollitsooni imporditud seadmete imporditollimaksust vabastamises (vaidlustatud määruse põhjendused 188–193). Samuti ei saa asuda seisukohale, et need subsiidiumid ei andnud asjaomastele eksporditajatele enam kasu, kuna see kasu ei sõltu eksporditollimaksude suurusest,

vaid nende heidutavast mõjust ning sellest, et toorpalmiõli tootjatele oli meetmete kogumi ja sealhulgas ekspordipiirangute kaudu „antud volitus“ või tehtud ülesandeks tarnida toorpalmiõli piisavast väiksema hinnaga.

130 Seega tuleb esimene etteheide tagasi lükata.

– *PTPNi kontroll hindade üle*

131 Teises etteheites leiavad hagejad, et komisjon on rikkunud alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv ja teinud ilmse hindamisvea, kui ta järeldas, et PTPNi-poolse läbipaistva „hinna kindlaksmääramise“ kaudu andis Indoneesia valitsus toorpalmiõli tarnijatele „volituse“ või „ülesande“.

132 Kõigepealt tuleb tähele panna, et nagu ilmneb ajutise määruse põhjendustest 91–99 ja 126 ning vaidlustatud määruse põhjendustest 120 ja 123, siis pidades silmas, et toorpalmiõli tarnijad ja PTPN koostööd ei teinud, kohaldas komisjon alusmääruse artikli 28 lõiget 1 ja lähtus oma järelduste tegemisel kasutada olevatest faktidest.

133 Kohtupraktikast nähtub, et selleks, et mitte ohustada liidu kaubanduse kaitsemeetmete tõhusust, lubab alusmääruse artikkel 28 institutsioonidel tugineda kasutada olevatele faktidele iga kord, kui liidu institutsioonid puutuvad kokku uurimise käigus koostööst keeldumise või koostöö puudumisega (vt selle kohta analoogia alusel 26. jaanuar 2017. aasta kohtuotsus Maxcom vs. City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P ja C-260/15 P, EU:C:2017:62, punkt 67), kohustamata neid siiski tuginema parimatele kättesaadavatele andmetele (11. septembri 2014. aasta kohtuotsus Gold East Paper ja Gold Huasheng Paper vs. nõukogu, T-444/11, EU:T:2014:773, punkt 94). Sellest tuleneb, et komisjoni ulatuslik kaalutusõigus kaubanduse kaitsemeetmete valdkonnas vastavalt eespool punktis 24 viidatud kohtupraktikale on kasutatav ka alusmääruse artikli 28 kohaldamisel.

134 Esimesena heidavad hagejad komisjonile ette seda, et viimane on teinud ilmse hindamisvea, asudes seisukohale, et PTPN määras oma toorpalmiõli hinnad kunstlikult madalale tasemele. Nad väidavad, et PTPN ei määranud oma hindu, kuna esiteks määrati need hinnad kindlaks igapäevaste enampakkumiste kaudu ning teiseks iseloomustas siseturgu toorpalmiõli ostjate suur ostujõud.

135 Sellega seoses ilmneb ajutise määruse põhjendustest 128–131, et PTPN on 100% riigi osalusega ettevõtjate kontsern, mis on Indoneesia valitsuse kontrolli all ja toodab erinevaid kaupu, sealhulgas toorpalmiõli.

136 Ajutise määruse põhjendustes 132 ja 133 on selgitatud, et poolte vahel ei ole vaidlust selles, et PTPN korraldas oma toorpalmiõli müügiks igapäevaseid enampakkumisi. Enne igapäevase pakkumismenetluse alustamist määras PTPN päeva nii-öelda hinnasoovituse, ent ei olnud kohustatud tagasi lükkama pakkumisi, mis jäid sellest hinnasoovitusest allapoole.

137 Komisjon asus mitmesugustele kasutada olevatele faktidele tuginedes seisukohale, et PTPN määras oma toorpalmiõli hinnad kunstlikult madalale tasemele. Esiteks nähtub vaidlustatud määruse põhjendusest 151, et Indoneesia valitsus mõjutas PTPNi otsuseid, mis puudutasid viimase hinnapoliitikat. Nimelt, kui toorpalmiõli eest pakutud ostuhind oli kindlaksmääratud päeva hinnasoovitusest madalam, võis PTPNi juhatus, kus oli esindatud ainult Indoneesia valitsus, otsustada pakkumuse vastu võtta, mida ta regulaarselt tegi. Teiseks nähtub vaidlustatud

määruse põhjendusest 125 ja ajutise määruse põhjendusest 135, et kasutada olevast teabest ilmnes, et Indoneesia valitsuse suuniseid järgides kandis PTPN viimastel aastatel kahjumit. Kolmandaks, nagu nähtub vaidlustatud määruse põhjendustest 122–124, ei suutnud komisjon saada ühtegi tõendit, mis tõendaks, et hinnasoovitus kajastas mis tahes turuhinda, mis tulenes võistupakkumisest. Vastupidi, toorpalmiõli omamaine hind oli kõigist rahvusvahelistest võrdluskriteeriumidest madalam.

- 138 Eeltoodu põhjal tuleb asuda seisukohale, et komisjon ei teinud ilmset hindamisviga, kui leidis kasutada olevate faktide alusel, et PTPN ei tegutsenud turul mõistliku ettevõtjana ning määras toorpalmiõli hinna võrdluskriteeriumidest madalamal tasemel.
- 139 Turu tasakaalustamatust puudutava hagejate argumendi osas tuleb tõesti märkida, et seda turgu iseloomustab tasakaalustamatus „kompenseeriva ostujõuga“ suurtest ettevõtjatest toorpalmiõli ostjate kasuks. Komisjon on seda ajutise määruse põhjenduses 146 möönnud. See ei saa siiski kahtluse alla seada järeldust, et Indoneesia valitsus sai PTPNi vahendusel rakendada hindade kindlaksmääramise mehhanismi. Tegelikult – nagu komisjon selles samas põhjenduses märkis, ilma et seda vaidlustatud oleks – oli teiseks toorpalmiõli turu tunnuseks, sedakorda pakkumise poole pealt, selle turu killustatus paljude pisikeste ettevõtete, eelkõige üksikute põllumajandustootjate vahel. Sellises kontekstis oli toorpalmiõli tarnijatel, kellest igapähe oli väike turuosa, pärast seda kui PTPN oli päevahinna kindlaks määranud, väga keeruline kehtestada suhetes märkimisväärse ostujõuga ostjatega kõrgemaid hindu. Seega tuleb tagasi lükata hagejate väited, mille kohaselt ei võimaldanud turu ülesehitus PTPNil hindu kindlaks määrata. Vastupidi, ilmneb, et turu selline struktuur oli üheks teguriks, mis PTPNil toorpalmiõli hindade kindlaksmääramist võimaldas.
- 140 Lisaks sellele tuleb tagasi lükata hagejate väide, et komisjon on rikkunud põhjendamiskohustust.
- 141 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb nimelt, et põhjenduste puudumine või puudulikkus kujutab endast menetlusnormide rikkumise väidet, mis särasena erineb otsuse põhjenduste ebatäpsust puudutavast väitest, mida tuleb käsitleda selle otsuse põhjendatuse uurimisel (19. juuni 2009. aasta kohtuotsus Qualcomm vs. komisjon, T-48/04, EU:T:2009:212, punkt 175, ja 18. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus Crown Equipment (Suzhou) ja Crown Gabelstapler vs. nõukogu, T-351/13, ei avaldata, EU:T:2016:616, punkt 110). ELTL artikli 296 teises lõigus nõutud põhjendustest peab selgelt ja üheselt selguma akti andnud institutsiooni arutluskäik, mis võimaldab huvitatud isikutel võetud meetme põhjuseid mõista ja pädeval kohtul kontrolli teostada (vt analoogia alusel 30. septembri 2003. aasta kohtuotsus Eurocoton jt vs. nõukogu, C-76/01 P, EU:C:2003:511, punkt 88, ja 12. detsembri 2014. aasta kohtuotsus Crown Equipment (Suzhou) ja Crown Gabelstapler vs. nõukogu, T-643/11, EU:T:2014:1076, punkt 129 (ei avaldata)).
- 142 Käesoleval juhul on aga vaidlustatud määruse ja ajutise määruse põhjendustes, mida on analüüsitud eespool punktides 135–139, selgelt esile toodud põhjused, miks komisjon asus seisukohale, et PTPN ei tegutsenud turul mõistliku ettevõtjana ja määras toorpalmiõli hinnad kindlaks võrdluskriteeriumidest madalamale tasemele. Need selgitused võimaldasid hagejatel enda õiguste kaitsmiseks mõista võetud meetme põhjendusi ning liidu kohtul teostada oma kontrolli, nagu ilmneb eespool punktist 134 ja sellele järgnevatest punktidest.
- 143 Teisena leiavad hagejad, et komisjon on ekslikult asunud seisukohale, et avaldades täiesti läbipaistvalt PTPNi toorpalmiõli päevahinnad, andis Indoneesia valitsus toorpalmiõli teistele tarnijatele „volituse“ või tegi neile „ülesandeks“ pakkuda siseturul oma tooteid piisavast väiksema

tasu eest. Sõltumatute toorpalmiõli tarnijate hinnad määrati turuosaliste otsustusvabadust teostades kindlaks lähtudes konkreetse juhtumi faktilistest asjaoludest ja turu struktuurist. Toorpalmiõli tarnijate tegevus oli lihtsalt PTPNi-poolse läbipaistvuse „ootamatu tagajärg“.

- 144 Vaidlustatud määruse põhjendusest 160 nähtub, et käesoleval juhul seisnes „volituse andmine“ või „ülesandeks tegemine“ selles, et Indoneesia valitsus tegutses PTPNi vahendusel Indoneesia siseturul hindade kehtestajana ning kõik toorpalmiõli sõltumatud tarnijad järgisid neid hinnanäitajaid. Kõigepealt tuvastas komisjon – ning nagu ilmneb eespool punktides 135–137, ei ole hagejad põhjendatult kahtluse alla seadnud järeldusi, et PTPN määras oma toorpalmiõli hinnad kindlaks kunstlikult madalal tasemel. Seejärel märkis komisjon ajutise määruse põhjendustes 140 ja 141, et PTPN avaldas oma veebiplatvormil igapäevaste pakkumismenetluste tulemuse alati kell 15.30 pakkumismenetluse päeval, esitades toorpalmiõli täpse ühikupõhise pakkumismenetluse hinna, ning igapäevased läbirääkimised muude toorpalmiõli tarnijate kui PTPNi ja toorpalmiõli ostjate vahel, mille lähtehind vastas PTPNi kindlaksmääratud päevahinnale, toimusid üldiselt pärast seda, kui PTPNi pakkumismenetluse tulemused teada olid. Toorpalmiõli igapäevane hind siseturul kajastas suuresti PTPNi korraldatavate igapäevaste enampakkumiste müügihinda ja lisaks oli ekspordivate tootjate poolt toorpalmiõli tootjatele, kes ei kuulunud riigile, makstav ühikuhind uurimisperioodil alati identne PTPNi sama päeva hinnaga või sellest madalam. Lõpuks, nagu nähtub vaidlustatud määruse põhjendusest 138, leidsid need asjaolud aset kontekstis, kus Indoneesia valitsus võttis meetmeid, mis piirasid tarnijate võimalusi oma toorpalmiõli ekspordida.
- 145 Selles kontekstis ei teinud komisjon ilmset hindamisviga, kui leidis, et Indoneesia valitsus tegutses toorpalmiõli tarnijate suhtes selliselt, et andis neile PTPNi-poolse „hindade kindlaksmääramise“ kaudu volituse või ülesande eespool punktides 101–103 viidatud kohtupraktika tähenduses.
- 146 Neil põhjustel ei saa hagejate argumentidega nõustuda ning seetõttu tuleb kolmanda väite esimene osa tervikuna tagasi lükata.

Kolmanda väite teine osa, mis puudutab alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti b rikkumist ja ilmset hindamisviga seoses sellega, et komisjon asus seisukohale, et Indoneesia valitsus maksis tulu- või hinnatoetusi

- 147 Komisjon leiab, et kolmanda väite teine osa tuleb tagasi lükata, kuna hagejad on hagiavalduses viidanud „toorpalmiõli tarnijatele“ makstud tulu- või hinnatoetusele, komisjoni järeldused aga puudutavad biodiislikütuse tootjatele makstud toetusi. Samuti leiab komisjon, et hagejate poolt repliigis esitatud sellekohased täpsustused on Üldkohtu kodukorra artikli 84 lõike 1 tähenduses vastuvõetamatud.
- 148 Sellega seoses tuleb märkida, et kodukorra artikli 76 punkti d kohaselt peab hagiavalduses olema näidatud vaidluse ese ja antud ülevaade fakti- ja õigusväidetest, kusjuures esitatud teave peab olema selge ja täpne, et kostja saaks valmistada ette oma argumendid ja liidu kohus teostada oma kohtulikku kontrolli (3. mai 2018. aasta kohtuotsus Sigma Orionis vs. komisjon, T-48/16, EU:T:2018:245, punkt 54). Kostja vastuses ja vasturepliigis esitatud argumentatsiooni silmas pidades oli komisjonil ilmselgelt võimalik hagejate poolt vaidlustatud määruse suhtes esitatud kriitikat mõista. Pealegi tulenevad selle väiteosa aluseks olevad olulised faktilised ja õiguslikud asjaolud loogiliselt ja arusaadavalt hagiavalduse tekstist, vaatamata selle osa pealkirjas tehtud viitele, et tulu- või hinnatoetusi maksti „toorpalmiõli tarnijatele“, ning hoolimata ekslikult tehtud viitest ajutise määruse põhjendusele 172, mis puudutab hoopis rahalist toetust alusmääruse

artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv tähenduses (vt selle kohta 3. juuli 2018. aasta kohtuotsus *Transtec vs. komisjon*, T-616/15, EU:T:2018:399, punkt 46). Seega vastab hagiavaldus kodukorra artikli 76 punkti d nõuetele.

- 149 Pealegi on kodukorra artiklis 84 sätestatud, et menetluse käigus ei või esitada uusi väiteid, kui need ei tugine faktilistele ja õiguslikele asjaoludele, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus. Kohtupraktika kohaselt tuleb vastuvõetavaks tunnistada väide, millega täiendatakse otseselt või kaudselt varem menetluse aluseks olevas hagiavalduses esitatud väidet ja millel on varem esitatud väitega otsene seos. Analoogne lahendus kehtib ka väite põhjendamiseks esitatud etteheite kohta (19. märtsi 2013. aasta kohtuotsus *In 't Veld vs. komisjon*, T-301/10, EU:T:2013:135, punkt 97).
- 150 Kolmanda väite teine osa, mis puudutab komisjoni järeldusi tulu- või hinnatoetuste kohta, oli aga esitatud juba hagiavalduses. Täpsustuste näol, mille hagejad esitasid repliigis vastuseks kostja vastuse väidetele, on tegemist lihtsalt kõnealuse väiteosa täiendamisega, mis tuleb seega lugeda vastuvõetavaks.
- 151 Hagejad leiavad, et komisjon on WTO praktikat eirates tõlgendanud alusmääruse artikli 3 lõike 1 punktis b sisalduvat mõistet „tulu- või hinnatoetus“ liiga laialt. See mõiste hõlmab ainult valitsuse otsesest sekkumist turul eesmärgiga määrata toote hind mingisugusel konkreetset tasemel. Meetmed, mis mõjutavad turgu üksnes kaudselt, nagu käesoleval juhul ekspordipiirangud ning PTPNi hindade teatavaks tegemine, selle mõistega hõlmatud ei ole. Muud meetmed, mida komisjon arvesse võttis, ei toonud samuti kaasa tulu- või hinnatoetuste andmist.
- 152 Siinkohal tuleb tõdeda, et väite selles osas ei vaidlusta hagejad seda, et Indoneesia valitsus oli vastu võtnud terve rea meetmeid, mida komisjon on kirjeldanud ajutise määruse põhjendustes 188–190, kus tehtud järeldusi on korratud vaidlustatud määruse põhjenduses 169, vaid nende meetmete kvalifitseerimist „tulu- või hinnatoetusteks“ alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti b tähenduses.
- 153 Kuna seda väljendit ei ole alusmääruses defineeritud, tuleb seda eespool punktis 98 viidatud kohtupraktika kohaselt tõlgendada lähtudes selle tähendusest tavakeeles, võttes samas arvesse selle kasutamise konteksti ja nende sätete eesmärke, millesse see kuulub.
- 154 Alusmääruse artikli 3 eesmärk on määratleda mõiste „subsiidium“, mis õigustab tasakaalustava tollimaksu kehtestamist. Täpsemalt on alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunktis a ette nähtud, et subsiidium loetakse olemasolevaks, kui tegemist on „rahalise toetusega“, „või“ alapunkti b kohaselt, kui esineb „mis tahes tulu või hinnatoetus GATT 1994 XVI artikli tähenduses“. Sellest tuleneb, et alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti b eesmärk on näha ette alapunktis a osutatud subsiidiumile alternatiivne subsiidiumivorm, nagu näitab selgelt sellise rinnastava sidesõna kasutamine, mis tähistab alternatiivi „või“, et laiendada selle sätte kohaldamisala.
- 155 Seda sätet kasutatakse subsiidiumi olemasolu kindlaksmääramise kontekstis ning selle tõlgendamiseks on selles sättes sõnaselgelt viidatud GATTi XVI artiklile, millest ka liidu seadusandja soov piirata ise oma tegevusruumi GATTi ja WTO eeskirjade kohaldamisel (vt selle kohta 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus komisjon vs. *Rusal Armenal*, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punktid 40 ja 41 ja seal viidatud kohtupraktika). Nimetatud artikkel hõlmab „igasuguseid subsiidiume, sealhulgas igas vormis sissetuleku- või hinnatoetust, mis toimib otse või kaudselt selliselt, et see suurendab mis tahes toote tema territooriumilt ekspordi või vähendab selle toote tema territooriumile importi“. Sellest tuleneb, et „tulu- või hinnatoetus“ on selle sätte tähenduses subsiidiumi vorm ning see säte keskendub mõjule, mida see subsiidium avaldab ekspordile ja impordile.

- 156 Tavatahenduses tähendab mõiste „toetus“ „abi“, „tuge“, „kaitset“, „abistamist“ või „toetamist“ ning „toetama“ tähendab „püsti hoidma, kandma, toeks olema“ või „abistama, tuge pakkuma, julgustama, aitama“. Alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti b ja GATTi XVI artikli sõnastusest tuleneb, et esineda võib „mis tahes“ tegevus või „igas vormis“ tegevus – väljend, mis jätab avatuks „väliskuju“, „aspekti“, „konfiguratsiooni“ või „tegutsemise või toimimise viisi või laadi“. Seega tuleb väljendit „tulu- või hinnatoetus“ tõlgendada nii, et see hõlmab valitsuse igasugust tegevust, mis otseselt või kaudselt viib tulu või hindade stabiilsuse säilitamiseni või toob kaasa nende tõusu. Alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunktis b sisalduv viide GATTi artiklile XVI tähendab, et arvesse tuleb võtta ka selle tegevuse mõju ekspordile ja impordile.
- 157 Käesolevas asjas leidis komisjon selleks, et tuvastada ajutises määruses, mille järeldusi on korratud vaidlustatud määruse põhjenduses 169, tulu- või hinnatoetuse esinemine, et meetmete kogumiga, st toorpalmiõli ekspordipiirangud, siseturul toorpalmiõli hindade *de facto* kindlaksmääramine kunstlikult madalale tasemele ja otsetoetused toorpalmiõli tootjatele, et innustada neid valitsuse eesmärke täitma, ja mida tuleb mõista biodiislikütuse tootmisharu arengu soodustamise laiemas kontekstis, sh kohustuslike segamissoetete ja õlipalmiistanduste fondi loomise kaudu biodiislikütuse tootjate kasuks, kavatses Indoneesia valitsus turul sekkuda, et tagada kindel tulemus, st et biodiislikütuse tootjad saavad kasu tooraineks oleva toorpalmiõli kunstlikult madalatest hindadest, mis moodustavad umbes 90% nende tootmiskuludest.
- 158 Komisjon järeldas ajutise määruse põhjenduses 191, et Indoneesia valitsuse tegevus aitas kaasa biodiislikütuse tootjate saadud tulule, võimaldades neil saada juurdepääsu oma peamisele toorainele ja kuluelemendile maailmaturuhinnast madalama hinnaga, mis väljendus seejärel kunstlikult suuremas kasumis, mis tulenes peamiselt ekspordist kolmandate riikide turgudele. Komisjon tuvastas ka biodiislikütuse ekspordi suure kasvu 2018. aastal, nagu nähtub ajutise määruse põhjenduses 192 esitatud tabelist 2. Seda analüüsi korrati tervikuna vaidlustatud määruses (vt vaidlustatud määruse põhjendus 169).
- 159 Võttes arvesse eespool punktides 154–156 esitatud arutluskäiku, ilmneb neist tõdemustest, et komisjon ei rikkunud alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti b ega teinud ilmset hindamisviga, asudes seisukohale, et Indoneesia valitsuse rakendatud meetmed võib kvalifitseerida biodiislikütuse tootjatele antud tulu- või hinnatoetusteks.
- 160 Ilma et see mõjutaks eespool punktides 46 ja 47 viidatud kohtupraktikat, ei saa seda järeldust kahtluse alla seada hagejate osutatud WTO vaekogu 15. juuni 2012. aasta aruandes „Hiina – Ühendriikidest pärit suundorienteeritud struktuuriga lehtvaltstoodetele kehtestatud tasakaalustavad tollimaksud ja dumpinguvastased tollimaksud“ (WT/DS 414/R) sisalduvad kaalutlused. Selles asjas leidis vaekogu, et subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1.1 punkti a alapunktis 2 sisalduv lause „igas vormis [...] hinnatoetus“ ei ole piisavalt laia ulatusega, et hõlmata vabatahtlikke piiravaid leppeid, mis piiravad terase importi Ameerika Ühendriikidesse ja millel võib olla hindadele juhusliku tähtsusega teisejärguline kõrvalmõju. Seega ei puudutanud see vaidlus meetmeid, millel oleks sama eesmärk ja laad kui need, mida analüüsiti vaidlustatud määruses, eelkõige spetsiifilisi ekspordipiiranguid ja hindade *de facto* kindlaksmääramist ettevõtja kaudu, milles 100% osalus kuulus Indoneesia valitsusele.
- 161 Seetõttu tuleb kolmanda väite teine osa tagasi lükata.

Kolmanda väite kolmas osa, mis puudutab alusmääruse artikli 3 punkti 2 ja artikli 6 punkti d rikkumist ja ilmset hindamisviga seoses sellega, et komisjon asus seisukohale, et Indoneesia tootjad said kasu

- 162 Kolmanda väite kolmandas osas leiavad hagejad, et komisjon rikkus alusmääruse artikli 3 punkti 2 ja artikli 6 punkti d, asudes seisukohale, et kasu esines, ning võttes nimetatud kasu suuruse arvutamisel aluseks väärad võrdlushinnad.
- 163 Sellega seoses tuleb märkida, et alusmääruse artiklis 3 on sätestatud, et subsiidium loetakse olemasolevaks valitsuse „rahalise toetuse“ või „tulu- või hinnatoetuse“ esinemisel ja kui seeläbi saadakse „kasu“. Alusmääruse artiklid 6 ja 7 täpsustavad saadud „kasu“ arvutamise korra. Mis puudutab rahalist toetust või tulu- või hinnatoetust, mis seisneb valitsuse poolt kaubaga varustamises, siis on alusmääruse artikli 6 punktis d sisuliselt ette nähtud, et varustamisest saadakse kasu, kui seda tehakse piisavast väiksema tasu eest (vt selle kohta 10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus *Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon*, T-300/16, EU:T:2019:235, punktid 195 ja 196).
- 164 Nimetatud määruse artikkel 6 kehtestab eeskirjad, mille alusel määratakse olenevalt meetme liigist kindlaks, kas meetet võib pidada „kasuks, mida subsiidiumi saaja sai“. Vastavalt nendele eeskirjadele esineb kasu siis, kui konkreetset subsiidiumi saaja on saanud rahalist toetust, mis võimaldab tal saada soodsamaid tingimusi kui need, mis ta turul oleks saanud. Mis puudutab konkreetsemalt kaubaga varustamist, siis näeb alusmääruse artikli 6 punkt d ette, et kasuga on tegemist vaid siis, kui „varustatakse piisavast väiksema tasu eest“, kusjuures „[t]asu piisavus määratakse kõnealuse toote või teenuse puhul valdavate turutingimuste suhtes sellega varustamise või selle ostmise riigis, sealhulgas hind, kvaliteet, kättesaadavus, turustatavus, vedu ja teised ostu- või müügitingimused“. Sellest sõnastusest nähtub, et „kasu“ kindlaksmääramine hõlmab võrdlust ning see peab, kuivõrd selle mõte on hinnata makstud tasu piisavust tavapäraste turutingimuste suhtes, üldjuhul varustamise riigis, arvesse võtma nende kulude kõiki komponente, mis kaasnevad subsiidiumi saaja jaoks valitsuse poolt varustatud kauba vastuvõtmisega. Seega nähtub sellest sättest, et komisjoni poolt kasu arvutamiseks kasutatud meetod peab võimalikult suurel määral võimaldama kajastada subsiidiumi saaja tegelikult saadud kasu (vt selle kohta 10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus *Jindal Saw et Jindal Saw Italia vs. komisjon*, T-300/16, EU:T:2019:235, punktid 208–210).
- 165 Käesolevas asjas nähtub vaidlustatud määruse põhjendustest 170 ja 171, et komisjon määras kasu olemasolu kindlaks, kasutades võrdluse tegemiseks võrdlushinnana toorpalmiõli Indoneesiast ülejäänud maailma ekspordiks franko laeva pardal (FAB)-hindu, nagu need olid toodud Indoneesia ekspordistatistikas, ning ta arvutas subsiidiumi saaja saadud kasu uurimisperioodil iga kuu kohta arvutatud toorpalmiõli võrdlushindade ja siseturul ostetud toorpalmiõli eest makstud hindade vahena. Täpsemalt ilmneb ajutise määruse põhjendustest 199–201, et komisjon arvutas keskmised FAB-hinnad Indoneesiast maailma ekspordimisel uurimisperioodi ühe kuu kohta ning võrdles neid hindu seejärel toorpalmiõli omamaiste hindadega, mida maksid Indoneesia biodiislikütuse tootjad. Komisjon leidis, et saadud vahe kogusumma kujutab endast Indoneesia siseturult toorpalmiõli ostnud Indoneesia biodiislikütuse tootjate „säastu“ võrreldes hinnaga, mida nad oleksid maksnud, kui Indoneesia turul moonutusi olnud ei oleks, ning et see kogusumma kujutab endast kasu, mille Indoneesia tootjad uurimisperioodil Indoneesia valitsuselt said.

- 166 Neist põhjendustest nähtub esiteks, et hagejate argument, mille kohaselt kasutas komisjon võrdlushindadena ekslikult rahvusvahelisi hindu, rajaneb ajutise määruse ja vaidlustatud määruse vääritimõistmisel ning tuleb tagasi lükata. Nimelt ilmneb ajutise määruse põhjendusest 198 ja vaidlustatud määruse põhjendusest 182 selgelt, et komisjon ei kasutanud võrdlushindadena mitte rahvusvahelisi hindu, vaid FAB-hindu toorpalmiõli ekspordimisel Indoneesiast mujale maailma.
- 167 Teiseks on juba selle väite esimest osa käsitledes tagasi lükatud hagejate argumendid, millega nad soovisid vaidlustada järelduse, et toorpalmiõli hinnad Indoneesia turul olid Indoneesia valitsuse sekkumise tõttu moonutatud. Seetõttu ei teinud komisjon ilmset hindamisviga, asudes seisukohale, et arvutamaks, kui suur oli kasu, mida subsiidiumi saaja sai seeläbi, et talle tarniti kaupa piisavast väiksema hinna eest, oli vaja kindlaks teha kohane võrdlushind.
- 168 Kolmandaks nähtub ajutise määruse põhjendusest 198, et komisjon leidis, et toorpalmiõli Indoneesiast ülejäänud maailma ekspordi FAB-hinnad kujutasid endast sobivat võrdlusalust, kuna need olid kehtestatud vaba konkurentsi põhimõtete kohaselt, kajastasid Indoneesia turul valitsevaid tingimusi, neid ei moonutanud valitsuse sekkumine ning need olid seega parim näitaja selle kohta, milline oleks olnud Indoneesia omamaine hind, kui ei oleks olnud valitsuse sekkumisest tingitud moonutusi. Selle analüüsi vastu väidavad hagejad, et isegi kui eeldada, et toorpalmiõli hinnad Indoneesia siseturul on moonutatud, ei ole FAB-ekspordihind asjakohane võrdlushind, kuna seda ennast moonutavad ekspordipiirangud. Hagejad põhjendasid seda argumenti kohtuistungil, rõhutades, et hinda, mille hulgas on määratluse kohaselt üksnes eksporditud toodetelt makstav ekspordimaks suurusega 50 eurot tonni kohta, ei saa kasutada võrdlushinnana selle kohta, milline oluiks moonutusteta hind siseturul. Komisjon on kostja vastuses ise möönnud, et toorpalmiõli omamaiste hindade ja toorpalmiõli ekspordihindade vaheline erinevus vastas enam-vähem ekspordimaksu summale.
- 169 Selle argumendiga ei saa nõustuda. Kõigepealt asjaolu, et Indoneesiast toorpalmiõli FAB-ekspordihind hõlmab ekspordimaksu mõju, nagu komisjon vaidlustatud määruse põhjendustes 173 ja 181 täpsustab, ei tähenda tingimata, et see hind on moonutatud. Vastupidi, arvestades, et toorpalmiõli hind siseturul oli piisavast väiksem meetmete kogumi tõttu, sh eksporditollimaks ja ekspordimaks ning hindade kindlaksmääramine PTPNi poolt, vastas toorpalmiõli ekspordihind pärast ekspordimaksu tasumist, nagu komisjon õigesti rõhutab, ekspordihindadele, mida müüjad pakkusid ja mida ostjad olid valmis rahvusvahelisel turul maksuma.
- 170 Järgmiseks selgitas komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 173, et hagejate argumentide lähtekohaks oli eeldus, et toorpalmiõli omamaised hinnad ei olnud kunstlikult madalad, vaid ekspordihinnad olid ekspordimaksu tõttu liialt kõrged. Vaidlust ei ole selles, et hagejate argument põhineb siseturu hindade võrdlemisel FAB-ekspordihindadega. Komisjon on aga ilmset hindamisviga tegemata ära näidanud, et toorpalmiõli müüdi biodiislikütuse tootjatele kunstlikult madala hinnaga, mis tulenes Indoneesia valitsuse poolt võetud meetmete kogumist, kus ekspordimaks oli ainult üheks komponendiks. Sellest järeldub, et hagejate argument tugineb väärle eeldusele.
- 171 Viimaks, kuigi ekspordimaks on üks meetmetest, millega ajendati toorpalmiõli tarnijaid müüma siseturul piisavast madalamate hindadega, ei muuda see seetõttu Indoneesia FAB-ekspordihindade kasutamist võrdlushindadena kasu arvutamisel sobimatuks.

172 Seega leidis komisjon ilmset hindamisviga tegemata, et kooskõlas alusmääruse artikli 6 punktis d sätestatud reegli ja eespool punktis 164 viidatud kohtupraktikaga võimaldas see hind võimalikult suurel määral kajastada subsiidiumi saaja tegelikult saadud kasu.

173 Neid kaalutlusi silmas pidades tuleb kolmas osa ja seetõttu kolmas väide tervikuna tagasi lükata.

Neljas väide, mis puudutab seda, et komisjon on teinud ilmse hindamisvea ja rikkunud alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti i ja punkti 2, leides, et tegemist oli subsiidiumiga, mis seisnes otseses raha ülekandmises

174 Neljas väide jaguneb kaheks osaks, millele komisjon, keda toetab EBB, vastu vaidleb.

Neljanda väite esimene osa, mis puudutab alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti i rikkumist ja ilmset hindamisviga seoses sellega, et komisjon luges õlipalmiistanduste fondi poolt tehtud maksed subsiidiumideks

175 Esimeses osas leiavad hagejad, et õlipalmiistanduste fondi poolt tehtud maksete näol ei ole tegemist otseses raha ülekandmises seisneva subsiidiumiga, vaid biodiislikütuse ostu eest tehtud maksetega.

176 Tuleb tähele panna, et alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunktis i on sätestatud, et „päritolu- või ekspordiriigi valitsus on andnud rahalist toetust“ juhul, kui „valitsuse tegevus hõlmab otsesest raha ülekandmist (näiteks toetused, laenud, paigutused omakapitali)“.

177 Alusmääruse artikli 3 eesmärk on määratleda ühelt poolt mõiste „subsiidium“, mis õigustab tasakaalustava tollimaksu kehtestamist, ning teiselt poolt mõiste „rahaline toetus“ nii, et jätta selle hulgast välja valitsuse meetmed, mis ei kuulu ühessegi selles sättes loetletud kategooriasse (vt eespool punktid 99 ja 100).

178 Alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti i sõnastusest ja eelkõige väljendist „valitsuse tegevus“ ilmneb, et raha otsesest ülekandmist peab olema võimalik omistada valitsusele. See säte ei sisalda siiski mingeid täpsustusi ülekantud vahendite päritolu kohta. Nii hõlmab selle artikli punkti 1 alapunkti a alapunkti i mõiste „rahaline toetus“ „valitsuse tegevust“, mis hõlmab rahaliste vahendite otsesest ülekandmist, lisamata nõudeid nende vahendite päritolule. See, et rahaliste vahendite päritolu ei mõjuta valitsuse tegevuse kvalifitseerimist „valitsuse rahaliseks toetuseks“, ilmneb selgelt artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv teises taandes kirjeldatud olukorras, kus valitsus annab eraõiguslikule asutusele volituse või teeb talle ülesandeks täita teatavaid ülesandeid nagu rahaliste vahendite otsene ülekandmine, kuid seal ei ole täpsustatud, milline peab olema kasutatud vahendite päritolu. Nendest sätetest nähtub, et mõiste „valitsuse rahaline toetus“ hõlmab kõiki rahalisi vahendeid, mida valitsus tegelikult kasutada võib. Lisaks tuleb selleks, et hinnata, kas vahendite otsene ülekandmine võib õigustada tasakaalustava tollimaksu kehtestamist, arvesse võtta ülekande saanud ettevõtja vastutasu või samaväärse tasu puudumist.

179 Käesolevas asjas tuleneb vaidlustatud määruse põhjendustest 30–33, ja hagejad ei ole seda vaidlustanud, et õlipalmiistanduste fond on avalik-õiguslik asutus. Seda asutust kasutatakse selleks, et toetada biodiislikütuse ostmist riigi asutuste nimetatud üksuste poolt, ning ta usaldas fondi korraldusasutusele (edaspidi „korraldusasutus“) palmiõlist valmistatud toodetelt ekspordimaksu sissenõudmise, millest teda rahastatakse (ajutise määruse põhjendused 41–43).

180 Ajutise määruse põhjenduste 45–50 (samuti vaidlustatud määruse põhjenduse 37) kohaselt oli protsess, mille komisjon kvalifitseeris „otseseks raha ülekandmiseks“, järgmine:

„(45) Täpsemalt on presidendi määruse nr 26/2016 artikli 9 lõikes 1 sätestatud, et „[uue taastuenergia ja energia säästmise peadirektoraadi] peadirektor määrab bensiiniga tegeleva üksuse (Petrofuel Entity), kes organiseerib [...] korraldusametuse juhtkomitee poliitikat järgides biodiislikütuse hanke [...] korraldusametuse rahastamise raamistikus artikli 4 tähenduses“ ja kooskõlas artikli 9 [lõikega] 8, milles on öeldud, et „ministri nõusolekul lõike 7 tähenduses nimetab [uue taastuenergia ja energia säästmise peadirektoraadi] peadirektor ministri nimel a. biodiislikütuse tootjad, kes biodiislikütuse hankes osalevad, ja b. biodiislikütuse mahu jaotuse biodiislikütuse tootjate vahel“.

(46) Biodiislikütuse tootjad, kes otsustasid osaleda ja kellele on selle määruse kohaselt kvoot eraldatud, on kohustatud müüma igal kuul teatava biodiislikütuse koguse Petrofuel Entity. Seni on Indoneesia valitsus nimetanud selliseks üksuseks:

a) PT Pertamina (edaspidi „Pertamina“), riigile kuuluv nafta- ja gaasiettevõtte, ja

b) PT AKR Corporindo Tbk (edaspidi „AKR“), erasektori nafta- ja gaasiettevõtte.

(47) [Õlipalmiistanduste fond] kasutab eraldi maksesüsteemi, kus Pertamina (ja väikeste mahtude puhul AKR) maksab biodiislikütuse tootjatele diislikütuse võrdlushinna (mitte biodiislikütuse tegeliku hinna, mis oleks uurimisperioodi jooksul olnud kõrgem), kusjuures diislikütuse võrdlushinna ja biodiislikütuse võrdlushinna vahe maksab biodiisli tootjatele [õlipalmiistanduste fondi] nimel välja korraldusametuse.

(48) Diislikütuse ja biodiislikütuse võrdlushinna määrab [...] energeetika- ja maavarade minister järgmiselt:

a) diislikütuse võrdlushind põhineb Platts Singapore'i teatatud naftahindadel [...] ja diislikütuse tootmishinnal Indoneesias;

b) biodiislikütuse võrdlushind [põhineb] toorpalmiõli omamaisel hinnal, millele lisatakse ümbertöötlemiskulud [...].

(49) Täpsemalt esitab iga biodiislikütuse tootja – sealhulgas kõik eksportivad tootjad – Pertamina (või vajaduse korral AKR) arve biodiislikütuse koguse kohta, mida ostja on kohustatud segamiskohustuse [mille kohaselt on ettevõtjatel teatud hulga kasutusotstarvete, nagu näiteks ühistranspordi puhul kohustus kasutada kütusena mineraaldiislikütuse ja biodiislikütuse segu, kus biodiislikütuse sisaldus on vähemalt 20%] raames kasutama ja Pertamina (või AKR) maksab tootjale selle perioodi eest diislikütuse võrdlushinna. [...]

(50) Selleks et saada hüvitist Pertamina ja AKR-i makstava hinna (aluseks on diislikütuse võrdlushind) ja biodiislikütuse võrdlushinna vahe eest, saadab biodiislikütuse tootja korraldusametusele täiendava arve sama koguse kohta, lisades dokumentide loetelu. Kui korraldusametuse on arve kätte saanud ja kontrollinud selles sisalduvaid üksikasju, maksab korraldusametuse asjaomasele biodiislikütuse tootjale diislikütuse võrdlushinna (mille tasub Pertamina või vajaduse korral AKR) ja selleks perioodiks kehtestatud biodiislikütuse võrdlushinna vahe.“

- 181 Esimesena väidavad hagejad, et komisjon kvalifitseeris õlipalmiistanduste fondi tehtud maksed ekslikult otseses raha ülekandmises seisnevaks subsiidiumiks, mitte aga makseteks, mis tehti vastutasuks biodiislikütuse müümise eest PT Pertamina (edaspidi „Pertamina“), kuna Pertamina, mis oli samuti avalik-õiguslik asutus, oli osa Indoneesia riigist ning igal juhul moodustas ta koos korraldusasutusega ühe majandusüksuse.
- 182 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et ajutise määruse põhjendusest 46 nähtuvalt kuulus Pertamina Indoneesia riigile. Peale selle, et Pertamina ja korraldusasutus kuulusid Indoneesia riigile, ei osuta hagejad mitte ühelegi faktilisele ega õiguslikule asjaolule põhjendamaks oma väidet, et vastavalt kohtupraktikale, millele nad tuginevad (16. veebruari 2012. aasta kohtuotsus nõukogu ja komisjon vs. Interpipe Niko Tube ja Interpipe NTRP, C-191/09 P ja C-200/09 P, EU:C:2012:78, punktid 52–55), tegutsesid need üksused õiguslikult eraldiseisvatest äriühingutest moodustatud kontsernis, kes korraldab sellisel viisil kõiki tegevusi, mida muudel juhtudel teostab üksus, kes on ka õiguslikus plaanis üks üksus. Vastupidi, vaidlust ei ole selles, et üks riigi osaluseta eraõiguslik ettevõtja ehk PT AKR Corporindo Tbk (edaspidi „AKR“) täidab samu ülesandeid nagu Pertamina.
- 183 Teiseks, isegi kui Pertamina oleks vastupidi vaidlustatud määruse põhjendustes 48 ja 49 esitatud komisjoni järeldusele avalik-õiguslik asutus, on tegemist õlipalmiistanduste fondist ja korraldusasutusest eraldiseisva üksusega ning kusagilt ei nähtu, et Pertamina oleks koos korraldusasutuse ja Indoneesia valitsusega mitme avalik-õigusliku asutuse „kombineeritud tegevuste“ kaudu tegutsenud ühe ja ainsa biodiislikütuse ostjana, nagu hagejad väidavad. Nagu komisjon õigesti rõhutab, ei olnud Pertamina asutus, kellele valitsus oli pannud ainult teatud funktsioonide täitmise, vaid nafta- ja gaasiettevõtja, kes teostas samu ülesandeid nagu eraõiguslik nafta- ja gaasiettevõtja AKR, nagu ilmneb ajutise määruse põhjendusest 46 ja vaidlustatud määruse põhjendusest 55, ning mida hagejad vaidlustanud ei ole. Kohtuistungil esitatud hagejate argument, et komisjoni esitatud toimiku materjalidest nähtub, et Indoneesia valitsus nimetas Pertamina ja AKRi biodiislikütuse tarnijateks, ei saa seda järeldust muuta.
- 184 Eeltoodud kaalutlusi silmas pidades tuleb tähele panna, et isegi kui hagejate väide, et Pertamina oli avalik-õiguslik asutus, oleks õige, õigustaks komisjoni niisugune eksimus vaidlustatud määruse tühistamist ainult siis, kui see võiks kahtluse alla seada määruse õiguspärasuse, muutes kehtetuks kogu subsiidiumi olemasolu puudutava analüüsi (vt selle kohta analoogia alusel 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Transnational Company „Kazchrome“ ja ENRC Marketing vs. nõukogu, T-192/08, EU:T:2011:619, punkt 119), mis käesoleval juhul nii ei ole.
- 185 Teisena on hagejad esitanud rea argumente, millega nad soovivad näidata, et juhul kui Üldkohus leiab, et Pertamina ei ole avalik-õiguslik asutus ega moodusta Indoneesia valitsusega ühte majandusüksust, siis tuleb asuda seisukohale, et Indoneesia valitsus oli alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv tähenduses andnud talle „volituse“ või teinud talle „ülesandeks“ osta biodiislikütust.
- 186 Sellega seoses tuleb tõdeda, et komisjon ei käsitanud „otsese raha ülekandmisena“ mitte seda, et Pertamina maksis biodiislikütuse ostu eest diislikütuse võrdlushinda, vaid seda, et avalik-õiguslik korraldusasutus maksis asjaomasele biodiislikütuse tootjale kinni diislikütuse võrdlushinna ja asjaomaseks perioodiks määratud biodiislikütuse võrdlushinna vahe. Alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkt iv, mis käsitleb eraõiguslike asutuste tegevust (vt eespool punkt 96), ei kuulu seega kohaldamisele.

- 187 Kolmandana väidavad hagejad, et nende ja õlipalmiistanduste fondi vahel oli lepinguline suhe, millest tulenevalt sõltus viimase poolt maksete tegemine biodiislikütuse tarnimisest Pertaminale. Tegemist on ostuga, mille puhul ei ole vajalik, et kaubad läheksid nende eest makse teinud üksuse valdusesse.
- 188 Siinkohal tuleb märkida, et vaidlustatud määruse põhjenduses 38 on komisjon sedastanud, et „õlipalmiistanduste fondi väljamaksed biodiislikütuse tootjatele ei kvalifitseeru Indoneesia valitsuse ja biodiislikütuse tootjate vahelise müügilepingu alusel tehtavate maksetena, vaid otsese raha ülekandmisena“.
- 189 Käesoleva juhtumi faktilisest kontekstist, mida on kirjeldatud ajutise määruse põhjendustes 45–50 ja vaidlustatud määruse põhjenduses 37 (vt eespool punkt 180) ning mida hagejad ei ole vaidlustanud, nähtub, et presidendi määrusega 26/2016 loodud süsteemi kontekstis ei osalenud korraldusasutus biodiislikütuse tootjate ning Pertamina ja AKRi vahelises tehingus. Nimelt määras uue taastuenergia ja energia säästmise peadirektoraadi peadirektor kindlaks esiteks biodiislikütuse ostmisega tegelevad üksused (vastavalt korraldusasutuse juhtkomitee määratletud poliitikale) ja teiseks ministri nimel biodiislikütuse hangetes osalevad biodiislikütuse tootjad ning iga tootja jaoks kindlaksmääratud biodiislikütuse koguse. Nii diislikütuse kui biodiislikütuse võrdlushinna määras kindlaks energeetika- ja maavarade minister. Seejärel esitas iga tootja Pertaminale või AKRile arve biodiislikütuse koguse kohta, mida need ettevõtjad pidid segamiskohustuse alusel kasutama, ning viimased maksid tootjale diislikütuse võrdlushinna. Alles pärast selle tehingu sõlmimist saatsid biodiislikütuse tootjad korraldusasutusele täiendava arve sama biodiislikütuse koguse kohta, et neile makstaks diislikütuse võrdlushinna ja biodiislikütuse võrdlushinna vahe, ja millele oli lisatud koopia uue taastuenergia ja energia säästmise peadirektoraadi otsusest, mis tõendas, et neil on lubatud osaleda biodiislikütuse turgudel ja milles oli ära toodud vastavad eraldatud biodiislikütuse kvoodid, koopia biodiislikütuse müügilepingust, mis on sõlmitud Pertamina või AKRiga, tõendi, millele on alla kirjutanud Pertamina või AKR ja asjasse puutuv biodiislikütuse tootja ja millel on Indoneesia valitsuse tempel ning mis sisaldab teavet biodiislikütuse tarnekoha, koguse ja liigi kohta ning transpordikulude suuruse kohta, ning koopia kokkuleppest, mis on sõlmitud korraldusasutuse ja asjasse puutuva biodiislikütuse tootja vahel.
- 190 Lisaks leidis komisjon vaidlustatud määruse põhjendustes 67 ja 69 – ja ka seda ei ole hagejad vaidlustanud –, et sõltumatutele tarnijatele makstava biodiislikütuse võrdlushind ei kajastanud pakkumist ja nõudlust tavapäraistes turutingimustes ilma valitsuse sekkumiseta ning Indoneesia valitsuse poolt biodiislikütuse võrdlushinna kindlaksmääramisel kasutatud valemi raames arvutatud töötlemiskulude summa oli liiga suur. Vaidlustatud määruse põhjenduses 68 järeltas komisjon sellest olukorrast, et ilma nende makseteta oleksid Indoneesias olnud biodiislikütuse hind madalam. Kuna korraldusasutuse maksed biodiislikütuse tootjatele arvutati biodiislikütuse võrdlushinna alusel, mis ei tulenenud tavapäraistest turutingimustest, ei saa neid pidada hinnalisaks, mida tootjatel oli õigus saada vastutasuks Pertaminale või AKRile tehtud tarnete eest.
- 191 Arvestades komisjonile antud ulatuslikku kaalutusõigust selle kindlaks tegemisel, kas tegemist on rahalise toetusega alusmääruse artikli 3 punkti 1 tähenduses, leidis komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 37 neist faktilistest asjaoludest lähtudes ilmset hindamisviga tegemata ja kooskõlas eespool punktis 95 viidatud kohtupraktikaga, et õlipalmiistanduste fondi poolt makstavad summad ei ole „osa tasulisest lepingust (näiteks kui valitsus ostab mingi hinna eest biodiislikütust)“. Faktiliste asjaolude kirjeldusest ei nähtu nimelt, et õlipalmiistanduste fond oleks osalenud biodiislikütuse tootjate ja Petrofueli üksuste ehk Pertamina ja AKRi vahelises tehingus,

ega ka seda, et fond oleks saanud tehtud maksete eest mingisuguse vastusoorituse. Seega ei võimalda tehingu laad järeldada, et fondi tehtud maksed olid osa vastastikuste kohustuste skeemist.

- 192 Selles kontekstis on tulemusetu hagejate argument, et tingimusliku subsiidiumi mõistet tuleb tõlgendada kitsalt.
- 193 Seetõttu tuleb kogu neljanda väite esimene osa tagasi lükata.

Neljanda väite teine osa, mis puudutab seda, et komisjon on rikkunud alusmääruse artikli 3 punkti 2 ja teinud ilmse hindamisvea, kui leidis, et saadi kasu

- 194 Teises osas vaidlustavad hagejad komisjoni seisukoha, et õlipalmiistanduste fondi tehtud maksete näol oli tegemist kasuga.
- 195 Esimeses etteheites väidavad hagejad, et asudes seisukohale, et juhul kui õlipalmiistanduste fondi ja tema tehtud makseid poleks olnud, ei oleks biodiislikütuse müüjad saanud oma toodet Indoneesia turul müüa ning biodiislikütuse hinnad oleksid olnud madalamad, tugines komisjon ilmselgelt väärale vastupidisele stsenaariumile. Õlipalmiistanduste fond ja segamiskohustus olid kaks eraldiseisvat ja erinevate eesmärkidega õiguslikku meedet. Esimese puudumisel oleks teine siiski olemas olnud ning segajad oleksid pidanud oma segamiskohustuse täitmiseks biodiislikütust ostma.
- 196 Nagu eespool punktis 163 märgitud, näeb alusmääruse artikkel 3 ette, et subsiidium loetakse olemasolevaks, kui on olemas valitsuse „rahaline toetus“ ja kui seeläbi saadakse „kasu“. Kõnealuse määruse artiklites 6 ja 7 on täpsustatud „kasu“ arvutamise kord. Kohtupraktika kohaselt on subsiidiumi saaja saanud kasu, kui ta on paremas olukorras kui see, kus ta oleks olnud vastava toetuskava puudumisel. Pealegi nähtub alusmääruse artikli 3 punktides 1 ja 2, et subsiidiumi saab pidada selle eksportiva tootja jaoks olemasolevaks üksnes juhul, kui eksportiv tootja saab valitsuse rahalisest toetusest tegelikult kasu (vt selle kohta 10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon, T-300/16, EU:T:2019:235, punktid 195 ja 210).
- 197 Käesolevas asjas leidis komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 65, et õige vastupidine stsenaarium ei olnud see, kus õlipalmiistanduste fondi ei oleks olnud ning segajad oleksid maksnud biodiislikütuse võrdlushinda. Komisjoni sõnul ei oleks segajatel ilma segamiskohustuseta, õlipalmiistanduste fondita ja ilma viimase tehtud makseteta olnud mingit huvi biodiislikütust osta ja biodiislikütuse tootjad ei saanud lisaraha, mis vastaks diislikütuse võrdlushinna ja Indoneesia valitsuse kehtestatud biodiislikütuse võrdlushinna vahele. Samuti leidis komisjon, nagu eespool punktis 190 märgitud, et biodiislikütuse võrdlushind, mida maksti sõltumatutele tarnijatele, oli ülemäärane.
- 198 Ajutisest määrusest nähtub, et segamiskohustus kehtestati energeetika- ja maavarade ministri määrusega 12/2015 (põhjendus 189). Samal 2015. aastal loodi presidendi määrusega 61/2015 biodiislikütuse toetusfond, mis on üheks osaks õlipalmiistanduste fondist (põhjendus 40), ning korraldusasutusele tehti ülesandeks koguda palmiõlitoodetelt ekspordimaksu, millest rahastatakse õlipalmiistanduste fondi (põhjendused 41 ja 42). Sama sättega (presidendi määruse 61/2015 artikli 1 lõige 4) andis Indoneesia valitsus korraldusasutusele õiguse kasutada toorpalmiõli ja selle derivaatide suhtes kehtestatud ekspordimakse ja eksporditollimakse ning

kehtestas biodiisli ostmise ja kasutamise kohustuse (põhjendus 60). Vahendid biodiislikütuse tootjale diislikütuse võrdlushinna ja biodiislikütuse võrdlushinna vahe tasumiseks pärinesid korraldusasutusele selliselt eraldatud vahenditest.

- 199 Ilmneb, et segamiskohustuse rakendamine Indoneesia valitsuse loodud süsteemis sõltus korraldusasutuse rahastamisest. Tegemist on keeruka kavaga, mille Indoneesia valitsus kehtestas eesmärgiga toetada biodiislikütuse ostmist riigiasutuste nimetatud üksuste poolt, nagu nähtub presidendi määrustest 24/2016 ja 26/2016 (ajutise määruse põhjendus 44). Seega on segamiskohustuse olemasolu stsenaarium ilma korraldusasutuse rahastuseta puhthüpoteetiline ning komisjonile ei saa ette heita, et ta ei lähtunud oma analüüsis sellest.
- 200 Seega, käsitades seda kava ühe tervikuna ning leides vaidlustatud määruse põhjenduses 71, et selle olemasolu tõttu olid biodiislikütuse tootjad paremas olukorras, kui see, milles nad muidu oleksid olnud, ja see andis neile seega kasu, ei teinud komisjon ilmset hindamisviga eespool punktides 24 ja 25 viidatud kohtupraktika tähenduses, mis on kohaldatav ka subsiidiumi saaja saadud kasu kindlakstegemisel.
- 201 Lisaks sellele ei ole hagejad vaidlustanud komisjoni järeldust, et selles kavas biodiislikütuse võrdlushinna kindlaksmääramiseks kasutatud valemis oli ümbertöötlemiskulude summa liiga suur (eespool punkt 197). Nagu komisjon õigesti rõhutab, ei kajastanud biodiislikütuse võrdlushind, millest korraldusasutus biodiislikütuse tootjatele tehtavate maksete summa kindlaks määramisel lähtus, seda, milline oleks olnud hind turutingimustel. Sellest sai komisjon ilmset hindamisviga tegemata järeldada, et tänu sellele valitsuse rahalisele toetusele läks subsiidiumi saajatel paremini, kui neil oleks läinud selle toetuse puudumisel, ja seda isegi hagejate poolt välja pakutud vastupidise stsenaariumi korral.
- 202 Seetõttu tuleb hagejate esimene etteheide tagasi lükata.
- 203 Teises etteheites väidavad hagejad, et isegi kui kasu saadi, kandus see täielikult üle segajatele, Pertaminale ja AKRile. Hagejate sõnul loodi õlipalmitstanduste fondi kava selleks, et toetada segajaid biodiislikütuse ostmisel ja tagada neile selle toote ostmisel turu võrdlushinnast madalam hind, mitte aga soodustada biodiislikütuse tootjaid.
- 204 Sellega seoses tuleb tõdeda, et hagejate argumendid, millega nad vaidlustavad neile kasu andnud rahalise toetuse olemasolu, on tagasi lükatud (vt eespool punktid 181–192 ja 195–201). Samuti on selge, et asjaomased maksed, mis vastavad diislikütuse võrdlushinna ja biodiislikütuse võrdlushinna vahele, maksis korraldusasutus biodiislikütuse tootjatele, kelle hulka kuulusid ka hagejad. Hagejad ei ole esitanud piisavaid tõendeid, mis näitaksid, et osa nendest summadest või nende maksimisest saadud kasu kanti üle AKRile ja Pertaminale. Kuid sellised tõendid on nõutavad, et tõendada, et liidu institutsioon on teinud ilmse hindamisvea, mis põhjendab akti tühistamist (vt selle kohta 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *Gold East Paper ja Gold Huasheng Paper vs. nõukogu*, T-444/11, EU:T:2014:773, punkt 62). Asjaolu, et Indoneesia valitsuse kehtestatud kavast võisid kasu saada ka AKR ja Pertamina, ei tähenda, et kasu, mida subsiidiumi saajad said, kanti edasi nendele ettevõtjatele. Lisaks, isegi kui eeldada, et segajate suhtes kohaldati biodiislikütuse soodusostutingimusi, ostes selle diislikütuse võrdlushinnaga, mitte biodiislikütuse võrdlushinnaga, ei välista see asjaolu, et sama kava raames said biodiislikütuse tootjad muud kasu, mis tulenes korraldusasutuse tehtud maksetest.
- 205 Eeltoodud seisukohti arvesse võttes tuleb teine etteheide ning seetõttu kogu neljanda väite teine osa tagasi lükata.

206 Kuna kõik neljandas väites esitatud argumendid on tagasi lükatud, tuleb see väide tagasi lükata.

Viies väide, mis puudutab seda, et komisjon on õlipalmiistanduste fondi kavast saadud kasu suuruse arvutamisel rikkunud alusmääruse artiklit 7 ja teinud ilmse hindamisvea

207 Viiendas väites esitatud hagejate argumendid võib jagada kaheks etteheiteks. Esimene etteheide puudutab ilmset hindamisviga, mille komisjon on teinud õlipalmiistanduste fondi kava kaudu saadud kasu arvutamisel, kuna ta jättis õlipalmiistanduste fondile makstud eksporditollimaksud ja transpordikulud subsiidiumi summast maha arvamata. Teine etteheide puudutab ilmset hindamisviga, mille komisjon tegi samas arvutuses, jagades õlipalmiistanduste fondi poolt tehtud maksed biodiislikütuse kogukäibega.

208 Komisjon, keda toetab EBB, vaidleb sellele väitele vastu.

Ekspordimaksude ja transpordikulude subsiidiumi summast maha arvamata jätmine

209 Alusmääruse artikli 7 lõikes 1 on sätestatud:

„[...] [Tasakaalustatavate subsiidiumide summa] kindlakstegemisel võib subsiidiumi kogusummast maha arvata järgmised osad:

- a) taotluse lõiv või muud vältimatud kulud, et vastata subsiidiumi saamise tingimustele või saada subsiidiumi;
- b) ekspordimaksud, tollimaksud või muud toote liitu ekspordimise tasud, mis on mõeldud konkreetselt subsiidiumi korvamiseks.

Kui huvitatud isik nõuab mahaarvamist, peab ta tõendama, et nõue on põhjendatud.“

210 Kõigepealt tuleb rõhutada, et alusmääruse artikli 7 lõikest 1 ja eelkõige sõnastusest „võib [...] maha arvata“ ilmneb selgelt, et komisjonil on selle sätte kohaldamisel ulatuslik kaalutusõigus vastavalt eespool punktis 24 viidatud kohtupraktikale. Tasakaalustatava subsiidiumi summast nende summade maha arvamine eeldab seda, et huvitatud isik tõendab, et tema taotlus on põhjendatud. Sellise tõendi esitamisel peab komisjon taotletud mahaarvamise tegema.

211 Esimesena väidavad hagejad, et komisjon oleks tasakaalustatavate subsiidiumide summast pidanud maha arvama õlipalmiistanduste fondile makstud ekspordimaksud, kuna need erinevad oma laadilt tavapära maksudest ja on seotud biodiislikütuse tootmisharuga, olles osaks selle väärtusahelast.

212 Tuleb tõdeda, et hagejad ei ole kooskõlas neil alusmääruse artikli 7 lõike 1 viimase lõigu ja eespool punktis 204 viidatud kohtupraktika kohaselt lasuva tõendamiskoormisega esitanud ühtki tõendit, mis saaks tõendada, et kõnealused ekspordimaksud olid konkreetselt ette nähtud subsiidiumi korvamiseks. Vastupidi, ajutise määruse põhjendusest 89 ilmneb selgelt, ja hagejad ei vaidlustanud seda, et ekspordimaks ei puuduta üksnes biodiislikütust, vaid „toorpalmiõli ja tooteahela järgmiste etappide tooteid“, sealhulgas biodiislikütust. Hagejad ei selgita, kuidas on erinevaid tooteid puudutav ekspordimaks ette nähtud konkreetselt ühele neist toodetest antava subsiidiumi korvamiseks. Pealegi asjaolu, et neist maksudest rahastatakse õlipalmiistanduste fondi ning need

on osaks biodiislikütuse väärtusahelast, ei ole piisav tõendamaks, et need olid ette nähtud konkreetsetltsubsiidiumi korvamiseks ning seega, et komisjon on eksinud alusmääruse artikli 7 lõike 1 punkti a ulatuse osas või teinud oma analüüsis ilmse hindamisvea.

- 213 Seega tuleb see hagejate argument tagasi lükata.
- 214 Teisena väidavad hagejad, et alusmääruse artikli 7 lõike 1 punkti a tähenduses olid transpordikulud biodiislikütuse kohale toimetamiseks ja seeläbi õlipalmiistanduste fondist raha saamiseks vältimatud ning need oleks tulnud tasakaalustatava subsiidiumi summast maha arvata. Jättes transpordikulud eraõiguslikele ettevõtjatele makstud mittekohustuslike kuludena maha arvamata, on komisjon vääralt tuginenud oma teatisele „Suunised subsiidiumi summa arvutamiseksubsiidiumivastastes uurimistes“ (EÜT 1998, C 394, lk 6, edaspidi „subsiidiumi summa arvutamise suunised“), mis on siduva õigusjõuta dokument.
- 215 Sellega seoses tuleb märkida, et suunised kujutavad endast instrumenti, milles kõrgemalseisvaid õigusnorme järgides täpsustatakse kriteeriumid, millest komisjon peab tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamise seotud kaalutusõiguse teostamisel lähtuma (vt selle kohta analoogia alusel 15. märtsi 2006. aasta kohtuotsus Daiichi Pharmaceutical vs. komisjon, T-26/02, EU:T:2006:75, punkt 49). Sellest tuleneb, et suuniseid vastu võttes ei või komisjon minna kaugemale kõrgemalseisvast õigusaktist, mille kohaldamiskriteeriume ta täpsustab.
- 216 Lisaks sellele tuleneb kohtupraktikast, et kehtestades käitumisreeglid, mille eesmärk on väliste tagajärgede tekitamine – nagu ettevõtjaid silmas pidavate suuniste puhul – ning andes nende avaldamisel teada, et ta kavatses neid edaspidi nendega hõlmatud juhtumitele kohaldada, piirab asjaomane institutsioon oma kaalutusõigust ega saa neist reeglitest kõrvale kalduda, ilma et rikuks oma otsuste tegemisel vastaval juhul selliseid õiguse üldpõhimõtteid nagu võrdne kohtlemine või õiguspärase ootuse kaitse. Seega ei saa välistada, et teatavatel tingimustel ja nende sisust olenevalt võivad sellised üldkohaldatavad käitumisreeglid tekitada õiguslikke tagajärgi (vt analoogia alusel 28. juuni 2005. aasta kohtuotsus Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkt 210 ja 211).
- 217 Subsiidiumide summa arvutamise suunistes on pealkirja all „G. Subsiidiumide summast mahaarvatavad osad“ ette nähtud, et „ainsad lõivud või kulud, mida võib tavaliselt maha arvata, on need, mis makstakse uurimisperiodil otse valitsusele“, et „[t]uleb näidata, et selline makse on subsiidiumi saamiseks kohustuslik“ ja et „maha arvata [ei saa] makseid, mis on tehtud subsiidiumi taotlemise käigus eraõiguslikele isikutele, nt advokaatidele, raamatupidajatele“.
- 218 Need täpsustused on kooskõlas kõrgemalseisva aktiga, mida need selgitavad. Esiteks on täpsustus, et tuleb tõendada, et mahaarvatavad lõivud ja kulud on „subsiidiumi saamiseks kohustuslikud“, kooskõlas alusmääruse artikli 7 lõike 1 punktis a ette nähtud tingimusega, et mahaarvatavad lõivud ja kulud peavad subsiidiumi saamiseks olema „vältimatud“. Teiseks on selle sättega kooskõlas ka täpsustus, et „ainsad lõivud või kulud, mida võib tavaliselt maha arvata, on need, mis makstakse uurimisperiodil otse valitsusele“. Võttes arvesse komisjoni ulatuslikku kaalutusõigust selles valdkonnas vastavalt eespool punktis 24 viidatud kohtupraktikale, ei piiranud komisjon vastupidi hagejate väidetele vääralt mahaarvatavaid lõivusid ja kulusid, kui ta täpsustas suunistes, et alusmääruse artikli 7 lõike 1 punktis a mainitud „taotluse lõiv või muud vältimatud kulud, et vastata subsiidiumi saamise tingimustele“, on need, „mis makstakse uurimisperiodil otse valitsusele“.

- 219 Järelikult kohaldas komisjon vaidlustatud määruse põhjendustes 87–92 transpordikulude mahaarvamise taotluse suhtes subsiidiumide summa arvutamise suuniseid õigesti.
- 220 Ent käesolevas asjas ei väida hagejad esiteks, et biodiislikütuse tarnimisega seotud transpordikulud maksti uurimisperioodil otse Indoneesia valitsusele. Teiseks ei saa nõustuda nende argumendiga, mis puudutab seda, et õlipalmitanduste fondist maksete saamise eelduseks oli biodiislikütuse kohaletoometamine ning seega olid sellega seotud transpordikulud „vältimatud kulud, et vastata subsiidiumi saamise tingimustele“ alusmääruse artikli 7 lõike 1 punkti a tähenduses. Nimelt olid need kulud seotud üksnes hagejate ja Pertamina või AKRi vahelise müügilepingu täitmisega. Asjaolu, et selleks, et saada korraldusasutuselt makseid, pidid biodiislikütuse tootjad lisama oma arvele rea dokumente, sealhulgas teavet tarnitud biodiislikütuse tarnekoha, koguse ja liigi ning transpordikulude kohta, ei tähenda, et need kulud olid „kohustuslikud subsiidiumi saamiseks“ subsiidiumide summa arvutamise suuniste tähenduses ega muuda seda järeldust.
- 221 Seetõttu tuleb need argumendid tagasi lükata.

Subsiidiumi summa jagamine biodiislikütuse kogukäibega

- 222 Alusmääruse artikli 7 lõikes 2 on sätestatud, et „[k]ui subsiidiumi ei anta valmistatud, toodetud, eksporditud või veetud koguste alusel, määratakse tasakaalustatav subsiidium kindlaks, jagades kogu subsiidiumi summa vastavalt vajadusele asjaomaste toodete subsideerimise uurimisperioodil toodetud, müüdud või eksporditud kogustele“.
- 223 Subsiidiumide summa arvutamise suuniste jaost „b) Subsiidiumi summa jagamisel kasutatav nimetaja“, mis omakorda sisaldub jaos „F. Uurimisperiood subsiidiumi summa arvutamisel: omistamine vs. jagamine“, on märgitud, et „ii) muude kui ekspordisubsiidiumide puhul tuleb nimetajana kasutada kogumüüki (omamaist ja ekspordimüüki), kuna sellised subsiidiumid on antud nii omamaisele müügile kui ekspordile“.
- 224 Ajutise määruse põhjenduses 81, mida on kinnitatud vaidlustatud määruse põhjenduses 100, jagas komisjon subsiidiumide summad ekspordivate tootjate biodiislikütuse müügist uurimisperioodi jooksul saadud kogukäibega, mis hõlmas omamaist müüki ja ekspordimüüki.
- 225 Hagejad leiavad, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, jagades õlipalmitanduste fondist saadud maksete summa hagejate biodiislikütuse müügist saadud kogukäibega. Nende hinnangul oleks tulnud need summad jagada üksnes Indoneesia turul müüdud biodiislikütusega, kuna ainult sellise müügiga oli põhjendatav maksete saamine õlipalmitanduste fondist.
- 226 Esiteks aga, kuna subsiidiume ei antud vastavalt valmistatud, toodetud, eksporditud või veetud koguste alusel, siis tegutses komisjon kooskõlas alusmääruse artikli 7 lõikega 2, jagades subsiidiumi summa kogu vaatlusaluse toote ehk biodiislikütuse müügikäibega uurimisperioodi jooksul. Teiseks, kuna käesoleval juhul ei ole kõnealused subsiidiumid ekspordisubsiidiumid, toimis komisjon kooskõlas subsiidiumide summa arvutamise suunistega, kasutades nimetajana selle toote kogumüüki (omamaist ja ekspordimüüki). Nagu komisjon õigesti rõhutab, ei piirdunud õlipalmitanduste fondi maksete mõju üksnes Indoneesia siseturuga, vaid tegemist oli biodiislikütuse tootjatele antud toetusega, millest nad võisid kasu saada ka ekspordimüügi korral. Hagejate menetluskogumüükides ja kohtuistungil esitatud argument, et juhul, kui kohaldada tuleks põhimõtet, et raha on asendatav asi, oleks kasu tulnud jagada kogu müügiga, ei ole selline,

- mis seda järeldust muudaks, vaid pigem toetab seda. Selline argument tähendab nõustumist sellega, et jagamine tuleks teha ulatuslikumal alusel kui üksnes biodiislikütuse müük riigisisel turul.
- 227 Sellest järeldub, et lähenemisviis, mille kohaselt võetakse arvesse biodiislikütuse müügi kogukäivet, on sobiv ega ole seega ilmselgelt väär.
- 228 Lisaks sellele leiavad hagejad, et jättes vaidlustatud määruses vastamata nende argumentidele, et subsiidiumi summa oleks tulnud jagada nende kogukäibega, on komisjon rikkunud põhjendamiskohustust.
- 229 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei pea komisjon seisukohta võtma kõigi huvitatud isikute esitatud argumentide osas, vaid ta võib piirduda otsuse ülesehituse seisukohalt olulise tähtsusega asjaolude ja õiguslike kaalutluste esitamisega (6. märtsi 2003. aasta kohtuotsus *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen vs. komisjon*, T-228/99 ja T-233/99, EU:T:2003:57, punkt 280). Seega ei ole komisjon kohustatud ajutise või lõpliku määruse põhjendustes vastama kõigile faktilistele ja õiguslikele küsimustele, mille huvitatud isikud on haldusmenetluses esitanud (vt analoogia alusel 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus *Transnational Company „Kazchrome“ ja ENRC Marketing vs. nõukogu*, T-192/08, EU:T:2011:619, punkt 256 ja seal viidatud kohtupraktika). Pealegi ei ole komisjonil määruses, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks, tarvis spetsiaalselt põhjendada, miks ei ole arvestatud huvitatud isikute haldusmenetluses esitatud erinevate argumentidega. Piisab, kui selles määruses sisalduvad selged põhjendused komisjoni analüüsi peamiste aspektide kohta, kui neist põhjendustest selgub, miks komisjon poolte poolt haldusmenetluse käigus esitatud sellekohased asjasse puutuvad argumentid tagasi lükkas (vt analoogia alusel 1. juuni 2017. aasta kohtuotsus *Changmao Biochemical Engineering vs. nõukogu*, T-442/12, EU:T:2017:372, punkt 90).
- 230 Kui huvitatud isikud on aga subsiidiumivastases asjas nõudnud haldusmenetluse ajal vastuseid või selgitusi, mis puudutavad institutsioonidepoolsete arvutuste tegemise põhimeetodeid, siis tuleb asuda seisukohale, et viimased peavad seda enam põhjendama oma otsuseid nii, et huvitatud isikutel oleks võimalik tehtud arvutusi mõista (vt analoogia alusel 11. juuli 2017. aasta kohtuotsus *Viraj Profiles vs. nõukogu*, T-67/14, ei avaldata, EU:T:2017:481, punkt 127). Lisaks peab akti põhjendus sisalduma aktis endas ning see ei saa tuleneda hiljem antud kirjalikest või suulistest selgitustest, kui akti peale on juba esitatud hagi liidu kohtusse, välja arvatud erandjuhtudel (1. juuni 2017. aasta kohtuotsus *Changmao Biochemical Engineering vs. nõukogu*, T-442/12, EU:T:2017:372, punkt 91).
- 231 Käesoleval juhul ei ole vaidlust selles, et üks hagejatest väitis haldusmenetluse ajal teise võimalusena, et subsiidiumi summa tuleks jagada tema kogukäibega, mis hõlmab nii biodiislikütust kui ka teisi tooteid ning et vaidlustatud määruses ei ole sellele argumentide sõnaselgelt vastatud. Ajutise määruse põhjendusest 81, kus sisalduvat analüüsi vaidlustatud otsuses kinnitati, nähtub selgelt, et jagamine toimus vastavalt alusmääruse artikli 7 lõikele 2, kus on ette nähtud subsiidiumi summa jagamine kogu „vaatlusaluste toodete“ – ehk antud juhul biodiislikütuse – toodetud, müüdüd või eksporditud kogustega.
- 232 Ilmneb, et kooskõlas eespool punktis 229 viidatud kohtupraktikaga on selle põhjendusega selgitatav, miks komisjon poolte poolt haldusmenetluse käigus selle aspekti kohta esitatud argumentid tagasi lükkas.

- 233 Pealegi on subsiidiumi summa jagamise meetodit õiguslikult piisavalt selgitatud vaidlustatud määruse põhjenduses 100 ning ajutise määruse põhjenduses 81, mistõttu oli hagejatel võimalik oma õiguste kaitsmiseks mõista võetud meetme põhjendusi ning liidu kohtul teostada kontrolli, nagu tuleneb eespool punktist 225 ja sellele järgnevatest punktidest. Seetõttu tuleb see argument kooskõlas eespool punktis 141 viidatud kohtupraktikaga tagasi lükata.
- 234 Seega tuleb põhjendamiskohustuse rikkumist puudutav etteheide tagasi lükata.
- 235 Kuna kõik viiendas väites esitatud etteheited on tagasi lükatud, tuleb see väide tagasi lükata.

Kuues väide, mis puudutab alusmääruse artikli 8 lõigete 1 ja 8 rikkumist olulise kahju ohu tuvastamisel

- 236 Kuuendas väites väidavad hagejad, et komisjon rikkus alusmääruse artikli 8 lõikeid 1 ja 8, kuna ta tuvastas olulise kahju ohu olemasolu, olemata andnud hinnangut mõnele alusmääruse artikli 8 lõikes 8 nimetatud tegurile ja võtmata arvesse kõiki esitatud tõendeid.
- 237 Käesoleval juhul leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 319 ja 320, et uurimisperioodi jooksul liidu tootmisharule olulist kahju ei tekkinud, kuigi kõnealune tootmisharu ei olnud elujõuline. Siiski leidis ta, et käesoleval juhul esines selle tootmisharu jaoks olulise kahju oht.
- 238 Kõigepealt tuleb sellega seoses tähele panna, et alusmääruse artikli 2 punktis d sisalduva määratluse kohaselt on „kahju“ – kui seda ei ole määratletud teisiti – eelkõige liidu tootmisharu oluline kahjustamine või liidu tootmisharu olulise kahjustamise oht ning selle mõiste tõlgendamisega seoses on seal viidatud artikli 8 sätetele.
- 239 Selle määruse artikli 8 lõige 1 reguleerib kahju tuvastamist. Selleks tuleb objektiivselt uurida ühelt poolt subsideeritud impordi mahtu ja subsideeritud impordi mõju samasuguste toodete turuhindadele liidus ning teiselt poolt kõnealuse impordi edaspidist mõju liidu tootmisharule.
- 240 Alusmääruse artikli 8 lõige 8 reguleerib „olulise kahju ohu [tuvastamist]“. Seal on täpsustatud, et selle tuvastamisel tuleb lähtuda faktidest, mitte üksnes väidetest, oletustest või kaudselt võimalusest ning et muudatus asjaoludes, mis tekitaksid olukorra, mille puhul subsiidium põhjustaks kahju, peab olema selgelt prognoositav ja peatselt toimuv. Sellest järeldub, et kahju ohu tuvastamise aluseks peavad selgelt olema juhtumi asjaolud. Samuti tuleneb sellest, et kahju, mille oht esineb, peab tekkima lähiajal (vt analoogia alusel 29. jaanuari 2014. aasta kohtuotsus Hubei Xinyegang Steel vs. nõukogu, T-528/09, EU:T:2014:35, punkt 54).
- 241 Selles sättes on mitteammendavalt loetletud tegurid, mida tuleb arvesse võtta kahju ohu olemasolu tuvastamisel (vt analoogia alusel kohtujurist Mengozzi ettepanek liidetud kohtuasjades ArcelorMittal Tubular Products Ostrava jt vs. nõukogu ja nõukogu vs. Hubei Xinyegang Steel, C-186/14 P ja C-193/14 P, EU:C:2015:767, punkt 44) ehk sellised tegurid, nagu:
- „a) kõnealuse subsiidiumi või subsiidiumide laad ja sellest tulenev võimalik mõju kaubandusele;
- b) liidu turule suunatud subsideeritud impordi märkimisväärne kasvutempo, mis viitab importimise olulise suurenemise tõenäosusele;

c) eksportija piisavad ja vabalt kasutatavad tootmisvõimsused või nende peatne ja oluline suurenemine, mis viitab tõenäosusele, et subsideeritud eksport liitu võib oluliselt kasvada, võttes arvesse teiste mis tahes lisaeksporti vastu võtta võivate eksporditurgude olemasolu;

d) kas import toimub hindadega, mis oluliselt langetavad hindu või takistavad olulisel määral hinnatõuse, mis muidu aset leiaksid ja mis tõenäoliselt suurendaksid edasise impordi nõudlust;

e) uurimisaluse toote laovarud.“

- 242 Samuti on alusmääruse artikli 8 lõikes 8 täpsustatud, et ükski neist tegureist ei ole otsustamisel määrav, kuid kõigi vaadeldavate tegurite arvessevõtmine peab viima järeldusele, et peatselt on oodata edasist subsideeritud eksporti ja kui ei rakendata kaitsemeetmeid, on tagajärjeks oluline kahju.
- 243 Lisaks on Euroopa Kohus juba täpsustanud, et kahju tekkimise ohu olemasolu, nagu ka kahju olemasolu, tuleb tuvastada subsiidiumivastase meetme vastuvõtmise kuupäeva seisuga, arvestades liidu tootmisharu olukorda sellel kuupäeval. Nimelt saavad institutsioonid vaid selle olukorra põhjal kindlaks määrata, kas tulevase subsideeritud impordi peatselt toimuv kasv võib liidu sellele tootmisharule tekitada olulist kahju juhul, kui ei rakendata mingeid kaubanduse kaitsemeetmeid. Siiski on liidu institutsioonidel võimalus võtta teatud juhtudel arvesse andmeid uurimisperiodile järgneva perioodi kohta (vt analoogia alusel 4. veebruari 2021. aasta kohtuotsus *eurocylinder systems*, C-324/19, EU:C:2021:94, punktid 40 ja 41).
- 244 Siinkohal tuleb tähele panna, et eespool punktis 24 viidatud kohtupraktika kohaselt on liidu institutsioonidel ühise kaubanduspoliitika ja iseäranis kaubanduse kaitsemeetmete valdkonnas ulatuslik kaalutusõigus nende majanduslike, poliitiliste ja õiguslike olukordade keerulisuse tõttu, mida nad peavad analüüsima. Sellises kontekstis tuleb asuda seisukohale, et kahju ohu analüüs eeldab keerukate majandusküsimuste hindamist ning kohtulik kontroll selle hinnangu üle peab seega piirduma õigus- ja menetlusnormidest kinnipidamise, vaidlustatud valiku tegemise aluseks olevate asjaolude sisulise õigsuse, nende faktiliste asjaolude hindamisel ilmsete vigade puudumise ja võimu kuritarvitamise puudumise kontrollimisega. See piiratud kohtulik kontroll ei tähenda, et liidu kohus ei kontrolli seda, kuidas institutsioonid on tõlgendanud majandusliku iseloomuga andmeid (vt analoogia alusel 29. jaanuari 2014. aasta kohtuotsus *Hubei Xinyegang Steel vs. nõukogu*, T-528/09, EU:T:2014:35, punkt 53). Täpsemalt ei pea Üldkohus kontrollima mitte üksnes seda, kas esitatud tõendid vastavad tegelikkusele, on usaldusväärsed ja sidusad, vaid ka seda, kas need tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ning kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud (vt analoogia alusel 18. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus *Gul Ahmed Textile Mills vs. nõukogu*, C-100/17 P, EU:C:2018:842, punkt 64).
- 245 Pealegi on nõukogu järeldus liidu tootmisharu olukorra kohta, mis on tehtud alusmääruse artikli 8 lõike 4 tähenduses liidu tootmisharule tekitatud olulise kahju analüüsimisel, põhimõtteliselt asjakohane sellele tootmisharule selle määruse artikli 8 lõike 8 tähenduses olulise kahju tekitamise ohu analüüsimise raames (vt analoogia alusel 4. veebruari 2021. aasta kohtuotsus *eurocylinder systems*, C-324/19, EU:C:2021:94, punkt 42).
- 246 Neid põhimõtteid silmas pidades tuleb hinnata, kas komisjon rikkus artikli 8 lõikeid 1 ja 8, kui ta asus vaidlustatud määruse põhjenduses 405 seisukohale, et uurimisperiodil kujutas Indoneesiast pärit import liidu tootmisharule olulise kahju ohtu.

Liidu tootmisharu olukord

- 247 Asumaks seisukohale, et liidu tootmisharu ei olnud uurimisperioodil elujõuline, võttis komisjon ajutise määruse põhjendustes 309–340 arvesse mitmesuguseid mikro- ja makromajanduslikke näitajaid ning kinnitas seda analüüsi vaidlustatud määruse põhjendustes 279–317, käsitledes vaidlustatud määruse põhjendustes 321–341 ka uurimisperioodist hilisemaid majandusnäitajaid.
- 248 Hagejad ei sea küll kahtluse alla komisjoni kasutatud andmete õigsust, ent väidavad, et teatud positiivsetest suundumustest tunnistust andvate mikro- ja makromajanduslike näitajate kontekstis leidis komisjon ekslikult, et liidu tootmisharu olukord oli habras.
- 249 Esimesena toovad hagejad esiteks makromajanduslike näitajatega seoses esile selle, et uurimisperioodi jooksul kasvasid liidu toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendatus.
- 250 Sellega seoses tuleb tähele panna, et ajutise määruse põhjenduses 268 sisalduvast tabelist 3 ilmneb, et pärast liidu tootmismahu suurenemist aastatel 2015–2017, jäi see 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal peaaegu muutumatuks (suurenemine 13 071 053 tonnilt 13 140 582 tonnile, stabiilse indeksiga 111), ent nagu ilmneb ajutise määruse põhjenduses 271 sisalduvast tabelist 4, kasvas liidu tarbimine märkimisväärselt (14 202 128 tonnilt 15 634 102 tonnile, kasvades 10,08%). Sellest järeldub, et liidu tootmine ei kasvanud samamoodi nagu liidu tarbimine ehk nõudlus. Lisaks sellele ilmneb ajutise määruse põhjenduses 309 esitatud tabelist 8, et liidu tootmisvõimsus kasvas 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal pisut (16 594 853 tonnilt 17 031 230 tonnile), samas kui selle võimsuse rakendamise määr, mis aastatel 2015, 2016 ja 2017 tõusis, 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal pisut langes.
- 251 Nende andmete alusel leidis komisjon ajutise määruse põhjenduses 310, et liidu tootmisharu tootmisvõimsuse kasv oli nõudluse kasvust märkimisväärselt väiksem, võttes arvesse, et kõnealusel tootmisharul oli võimalik turu kasvust kasu saada väga piiratud ulatuses, sest subsideeritud import kasvas märkimisväärselt, eriti uurimisperioodil.
- 252 Kuna see tõdemus on analüüsitud andmetega kooskõlas ning laadilt selline, mis toetab järeldust, et liidu tootmisharu oli habras olukorras, siis tuleb hagejate esimene etteheide tagasi lükata.
- 253 Teiseks väidavad hagejad, et müügimaht suurenes.
- 254 Ajutise määruse põhjenduses 314 esitatud tabelist 9 ilmneb siiski selgelt, et kuigi müügimaht suurenes liidu turul aastatel 2015–2017, vähenes see 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal, mil kaotati, nagu komisjon ajutise määruse põhjenduses 317 märgib, Indoneesias pärit impordi tollimaksud. Seega tuleb see hagejate argument tagasi lükata.
- 255 Kolmandaks leiavad hagejad, et liidu tootmisharu säilitas suure ehk 81–95% suuruse turuosa.
- 256 Tuleb siiski tõdeda, et ajutise määruse põhjenduses 314 esitatud tabelist 9 ilmneb, et 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal vähenes liidu tootmisharu turuosa kõvasti (91,6%-lt 81,5%-ni). Komisjon selgitab nimetatud määruse põhjenduses 317 – ja hagejad ei ole seda aspekti vaidlustanud –, et see vähenemine on selgitatav Indoneesias pärit impordi tollimaksude kaotamisega, mis muutis olukorda turul 2018. aasta märtsis ehk uurimisperioodi jooksul. Neid andmeid silmas pidades tuleb see hagejate argument tagasi lükata.
- 257 Neljandaks toovad hagejad esile selle, et tööhõive ja tootlikkus näitasid positiivset tendentsi.

- 258 Ajutise määruse põhjenduses 319 esitatud tabelist 10 ilmneb, et 2015. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal liidu tootmisharu töötajate arv veidi suurenes (78 töötaja võrra). Tootlikkus aga 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal langes (4782 tonnilt töötaja kohta 4625 tonnile töötaja kohta). Sellest järeldub, et töötajate arvu väike kasv ei ole iseenesest piisav selleks, et kõigi makromajanduslike näitajate pinnalt tehtud komisjoni järeldus ümber lükata. Nimelt nähtub kohtupraktikast, et kuigi institutsioonide uurimine peab viima järeldusele, et kahju tekitamise oht on suur, ei ole nõutud, et kõik asjakohased majandustegurid ja -näitajad näitaksid negatiivset suundumust (vt selle kohta analoogia alusel 23. aprilli 2018. aasta kohtuotsus Shanxi Taigang Stainless Steel vs. komisjon, T-675/15, ei avaldata, EU:T:2018:209, punkt 93 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 259 Sellest järeldub, et need hagejate argumendid tuleb tagasi lükata.
- 260 Teisena väidavad hagejad seoses mikromajanduslike näitajatega esiteks, et müügihinnad liidus kasvasid.
- 261 Tuleb aga tõdeda, et ajutise määruse põhjenduses 325 esitatud tabelist 11 ilmneb, et pärast hindade kasvu aastatel 2015–2017 ehk perioodil, mil Indoneesiast pärit importi maksustati tollimaksudega, langesid hinnad 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal 832 eurolt tonni kohta 794 euroni tonni kohta. Seega tuleb see hagejate argument tagasi lükata.
- 262 Teiseks toovad hagejad esile selle, et alates 2017. aastast langesid tootmiskulud.
- 263 Ajutise määruse põhjenduses 325 esitatud tabelist 11 ilmneb tõepoolest, et 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal vähenesid tootmiskulud 827 eurolt tonni kohta 791 euroni tonni kohta. Selles tabelis esitatud andmete kogumist ja eelkõige müügihinna langust kajastavatest andmetest ilmneb siiski, et liidu tootmisharu sellest kulude vähenemisest kasu ei saanud, kuna ta pidi selle täielikult üle kandma oma klientidele, nagu komisjon ajutise määruse põhjenduses 328 õigesti märgib. Seega tuleb see hagejate argument tagasi lükata.
- 264 Kolmandaks väidavad hagejad, et rahavoogude, müügitasuvuse ja investeringutasuvuse arengud olid positiivsed.
- 265 Sellega seoses tuleb tõdeda, et ajutise määruse põhjenduses 334 esitatud tabelist 14 nähtub, et rahavood suurenesid ajavahemikus 2015–2017 (oluline suurenemine aastatel 2016–2017) ning seejärel langesid 2016. aasta tasemele. Vastupidi hagejate väidetele ei ole seega võimalik tuvastada positiivset arengut.
- 266 Mis puudutab investeringutasuvust, siis see suurenes aastatel 2015–2016 märkimisväärselt ja jäi seejärel suhteliselt stabiilseks (18% 2016. aastal, 16% 2017. aastal ja 17% uurimisperioodil). Selline investeringutasuvuse stabiliseerumine ning ka see, et liidus müügi tasuvus sõltumatutele klientidele oli 2017. aastal ja uurimisperioodi jooksul stabiilselt 0,8% ehk jäi madalaks, ei saa aga kahtluse alla seada selles osas asjasse puutuvate asjaolude kogumi pinnalt tehtud komisjoni järeldusi liidu tootmisharu üldise olukorra kohta.
- 267 Mis puudutab uurimisega võrreldes hilisemaid andmeid, siis väidavad hagejad, et need ei ole tüüpilised ning nende pinnalt ei saa õigeid järeldusi teha.

- 268 Sellega seoses tuleb tähele panna, et kohtupraktika kohaselt on teatavatel tingimustel liidu institutsioonidele uurimisperiodist hilisemate andmete arvesse võtmise võimaluse andmine põhjendatud sellise uurimise puhul, mille ese kahju tuvastamise asemel on kahju tekitamise ohu kindlaks tegemine, mis juba oma olemusest tulenevalt eeldab tulevikku suunatud analüüsi. Neid andmeid võib seega kasutada selleks, et kinnitada või ümber lükata prognoose, mis sisalduvad komisjoni määruses, millega kehtestatakse ajutine tasakaalustav tollimaks, ja võimaldada prognooside kinnitust leidmise korral kehtestada lõplik tasakaalustav tollimaks. Siiski peab liidu kohus saama teostada kontrolli liidu institutsioonide otsuse üle kasutada andmeid uurimisperiodile järgneva perioodi kohta (vt analoogia alusel 4. veebruari 2021. aasta kohtuotsus eurocylinder systems, C-324/19, EU:C:2021:94, punkt 41).
- 269 Käesolevas asjas uuris komisjon vaidlustatud määruse põhjendustes 321–341 andmeid ajavahemiku kohta 2018. aasta oktoobrist kuni 2019. aasta juunini (edaspidi „uurimisele järgnenud periood“) ja järeldas, et liidu tootmisharu majanduslik olukord on uurimisperiodile järgneval perioodil veelgi halvenenud.
- 270 Hagejad heidavad komisjonile ette mittetüüpiliste andmete kasutamist, kuna esiteks on vaidlustatud määruses mainitud, et uurimisele järgnenud perioodi üheksast kuust nelja puudutavad andmed olid moonutatud tingituna üht tootjat tabanud erakorralistest asjaoludest, ning teiseks on vaidlustatud määruse põhjenduses 322 sedastatud, et „uurimisperiodi näitajad [ei ole] otseselt võrreldavad uurimisele järgneva perioodi näitajatega“.
- 271 Need hagejate seisukohad ei ole põhjendatud. Nimelt on komisjon täpsustanud, milliste asjaolude tõttu tuleb uurimisele järgneva perioodi andmete tüüpilisuse osas mööndusi teha või põhjendada nende asjasse puutuvust. Esiteks on komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 331 selgitanud, et 2018.–2019. aasta talve suurem kasum oli erakordne, kuna seda sai üks valimisse kaasatud äriühing, mis suutis ära kasutada ajutisi varustamisega seotud raskusi oma piirkonnas, mis võimaldas tal sel perioodil tõsta hindu ja suurendada seeläbi ka kasumit. Teiseks on komisjon nimetatud määruse põhjenduses 322 rõhutanud, et uurimisperiodi näitajad ei ole otseselt võrreldavad uurimisele järgnenud perioodi näitajatega. Seejuures on ta ühelt poolt esile toonud selle, et kuna uurimise aeg oli piiratud, sai teatavaid makromajanduslikke näitajaid analüüsida üksnes valimisse kaasatud liidu tootjate puhul. Teiselt poolt võrdles ta 12 uurimisperiodi kuud uurimisele järgnenud perioodi üheksa kuuga, kuna uurimisele järgnenud 12 kuu andmed ei olnud veel saadaval.
- 272 Sellest järeldub, et kooskõlas eespool punktis 268 viidatud kohtupraktikaga võib neid andmeid kasutada selleks, et kinnitada või ümber lükata prognoose, mis sisalduvad komisjoni määruses, millega kehtestatakse ajutine tasakaalustav tollimaks, et kehtestada lõplik tasakaalustav tollimaks.
- 273 Kõike eeltoodut silmas pidades tuleb hagejate argumendid tagasi lükata, ilma et oleks vaja võtta seisukohta nende vastuvõetavuse küsimuses, mida komisjon on kaudselt puudutanud, leides, et need argumendid on esimest korda esitatud repliigis (vt selle kohta 5. aprilli 2017. aasta kohtuotsus Prantsusmaa vs. komisjon, T-344/15, EU:T:2017:250, punkt 92).

Kõnealuste subsiidiumide laad ja nendest tulenev võimalik mõju kaubandusele

- 274 Hagejad väidavad, et komisjon ei võtnud arvesse nende endi ja teiste isikute esitatud tõendeid, mis puudutasid kõnealuste subsiidiumide laadi ja nende mõju. Need tõendid kinnitavad ühelt poolt seda, et väidetav toorpalmiõli tarnimine piisavast väiksema tasu eest kaubandust enam ei mõjutanud, kuna eksporditollimaksu ja ekspordimaksu kohaldamine lõpetati 2018. aasta

detsembris, ning teiselt poolt seda, et õlipalmiistanduste fondi programmi kaudu 2018. aasta septembri ja detsembri vahelisel ajal makseid ei tehtud, nende tegemist jätkati 2019. aasta jaanuaris väiksemas ulatuses ning need ei mõjutanud Indoneesia biodiislikütuse tootjate eksporditegevust. Lisaks sellele tuleks igasugune õlipalmiistanduste fondist saadud kasu jagada ainult biodiislikütuse müügiga siseturul.

- 275 Sellega seoses tuleb tähele panna, et hagejate argumendid, millega nad soovivad ümber lükata need komisjoni järeldused, mis puudutavad hinna allalöömist, toorpalmiõli tarnimist piisavast väiksema tasu eest ja õlipalmiistanduste fondist otseses raha ülekandmises seisneva subsiidiumi olemasolu, on vastavalt esimest, kolmandat ja neljandat väidet käsitledes tagasi lükatud. Viiendat väidet käsitledes on tagasi lükatud argumendid, mis puudutavad subsiidiumi summa jagamist kogu biodiislikütuse müügikäibega.
- 276 Neil asjaoludel ei saa hagejate poolt esile toodud faktilised asjaolud, mis puudutavad ekspordimaksu 0-määra, eksporditollimaksuga maksustamise peatamist alates 2018. aasta detsembrist ja kõikumist õlipalmiistanduste fondist maksete tegemisel, ning mis kõik puudutavad uurimisele järgnenud perioodi, ümber lükata komisjoni järeldust, et meetmete kogumi abil moonutas Indoneesia valitsus toorpalmiõli siseturgu Indoneesias ning hoidis selle toote hinna kunstlikult madalal tasemel, mis oli kasulik tooteahela järgmises etapis olevale biodiislikütuse tootmisharule (vt ajutise määruse põhjendused 80, 162, 172, 190, 203).
- 277 Seega sedastas komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 343 ilmset hindamisviga tegemata, et nii nagu ta ajutise määruse põhjenduses 349 märkinud oli, olid kõnealused subsiidiumid laadilt sellised, et nendega hoiti Indoneesiast eksporditava biodiislikütuse hind liidu tootmisharule veelgi negatiivsemat mõju avaldaval tasemel, kinnitades seeläbi (vaidlustatud määruse põhjendus 351) ajutise määruse põhjenduses 350 antud hinnangut, et Indoneesia valitsuse võetud meetmed mõjutasid liidu tootmisharu majanduslikku olukorda.

Subsideeritud impordi kasvutempo

- 278 Hagejad väidavad, et uurimisele järgnenud perioodi andmetest ei nähtu liidu turule biodiislikütuse impordi suurenemist ning seetõttu on vähetõenäoline sellise suurenemise aset leidmine tulevikus.
- 279 Tuleb siiski tõdeda – ja hagejad nende andmete õigsust kahtluse alla ei sea – et vaidlustatud määruse põhjenduses 353 esitatud tabelist 4 ilmneb, et uurimisele järgneva perioodi kolme kvartali jooksul oli Indoneesiast pärit impordi maht (581 078 tonni) suurem kui uurimisperioodi neljas kvartalis (516 068 tonni). Hagejate argument, et kvartaalne impordimaht oli uurimisele järgneval perioodil väiksem kui 2018. aasta III kvartalis, ei saa ümber lükata komisjoni järeldust impordi kasvutempo kohta. Nagu komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 355 õigesti rõhutab, ei ole uurimisperioodile järgnenud kolm esimest kvartalit hooajaerinevusi arvesse võttes uurimisperioodi kolme viimase kvartaliga otseselt võrreldavad ning 2018. aasta kõrgpunkti ehk 263 678 tonni III kvartalis, ei saa võrrelda 2019. aasta III kvartali tulemusega, kuna viimati nimetatud kvartali impordi mõjutas ajutiste tollimaksude kehtestamine.
- 280 Seega tuleb tagasi lükata hagejate väited, et uurimisele järgnenud perioodi puudutavatest andmetest mingisugust impordi kasvu ei nähtu.
- 281 Samuti väidavad hagejad, et PME impordi piirab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018 direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT 2018, L 328, lk 82) vastuvõtmine.

282 Sellega seoses tuleb tõdeda, et see direktiiv võeti vastu pärast uurimisperioodi ning vastavalt selle artikli 36 lõikele 1 möödus selle ülevõtmise tähtaeg alles 30. juunil 2021. Lisaks sellele tuleneb kõnealuse direktiivi artikli 26 lõikest 2, et „selliste biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste, mis on toodetud maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga toidu- ja söödakultuuridest, mille kasvatamise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale“ täielik impordipiirang rakendub järk-järgult alates 31. detsembrist 2023 vastavalt selle direktiivi artikli 26 lõikele 2. Seega leidis komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 360 ilmset hindamisviga tegemata, et selle direktiivi mõju ei saa ennustada ning „see ei mõjuta praegust analüüsi, mis käsitleb kahju ohtu, mida Indoneesia import võib tulevikus liidu tootmisharule tekitada“.

283 Seetõttu tuleb hagejate argumendid tagasi lükata.

Ekspordija piisav vabalt kasutatav tootmisvõimsus

284 Indoneesia ekspordijate vabalt kasutatava tootmisvõimsusega seoses väidavad hagejad, et komisjon sai Indoneesia valitsuselt ning EBB-lt vastuolulist teavet, ent otsustas lähtuda EBB-lt saadud teabest ja Indoneesia biokütuseid puudutavast US GAINi Jakarta 2019. aasta aruandest. Selles olukorras oleks komisjon pidanud asuma seisukohale, et selle kohta olemasolevad tõendid ei ole veenvad.

285 Sellega seoses tuleb tähele panna, et eespool punktis 244 viidatud kohtupraktika kohaselt ei pea Üldkohus kontrollima üksnes seda, kas esitatud tõendid on sisuliselt õiged, usaldusväärsed ja sidusad, vaid ka seda, kas need tõendid kajastavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ning kas kõnealused tõendid saavad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud.

286 Siinkohal tuleb tõdeda, et kui institutsioonid hindavad liidu tootmisharule olulise kahju tekkimise ohtu, arvestades tootmis- ja ekspordivõimsuse kasvu ekspordiriigis, siis ei pea nad arvesse võtma mitte ainult muude eksporditurgude olemasolu, vaid ka sisetarbimise võimalikku arengut ekspordiriigis (vt selle kohta analoogia alusel 29. jaanuari 2014. aasta kohtuotsus Hubei Xinyegang Steel vs. nõukogu, T-528/09, EU:T:2014:35, punkt 81).

287 Käesoleval juhul ei sea hagejad kahtluse alla komisjoni poolt ajutise määruse põhjendustes 353 ja 354 Indoneesia valitsuse esitatud teabe alusel tehtud järeldusi, et Indoneesia biodiislikütuse tootjate tootmisvõimsus ületab oluliselt ehk umbes 300% võrra omamaist nõudlust ning et uurimisperioodil vastas Indoneesia tootjate kasutamata tootmisvõimsus hinnanguliselt 40% liidu tarbimisest. Nad ei vaidlusta ka vaidlustatud määruse põhjenduses 373 esitatud komisjoni järeldust, et 2019. aasta US GAINi Jakarta aruande kohaselt peaks aastatel 2019–2021 Indoneesia tootmisvõimsus suurenema 11,5 miljardilt liitrit 13 miljardi liitriini.

288 Hagejad väidavad, et Indoneesia valitsus esitas andmed, kust nähtus, et 2019. aastal prognoositi võimsuse kasutamise osakaaluks 85%. Indoneesia valitsuse 6. septembri 2019. aasta argumentidest, millele hagejad viitavad, ilmneb aga, et 85% võimsuse kasutamine 2019. aastal saadi 2019. aasta jaanuari ja mai vahelise perioodi kohta olemasolevate andmete ekstrapoleerimisel ning see puudutab sise- ja välisnõudluse rahuldamiseks kasutatud toodangu osa. Hagejad ei selgita täpselt, kuidas need andmed komisjoni järeldused kahtluse alla seavad. Pealegi jääks isegi hagejate kirjeldatud olukorras 2019. aastal kasutamata tootmisvõimsuse osakaaluks 15%.

- 289 Samuti väidavad hagejad, et Indoneesia valitsus esitas andmed tõendamaks, et Indoneesia läheb 2020. aastal n-ö kohustuslikult B20 segult ehk biodiislikütuse ja mineraaldiislikütuse segult, mis sisaldab 20% biodiislikütust, üle kohustuslikule B30 segule, kus biodiislikütuse osakaal on 30%, mille tõttu kasutatakse ära kogu Indoneesia tootjate vabalt kasutatav tootmisvõimsus. Seega on komisjon ekslikult asunud EBB poolele, kes väitis, et B20 segamiskohustuse rakendamine tekitas probleeme ning et üleminek kohustuslikult B20 segult B30 segule võib põhjustada sarnaseid probleeme.
- 290 Täpsemalt väidavad hagejad, et 2019. aasta US GAINi Jakarta aruandest ilmneb, et transpordisektori osale, mis ei puudutanud avalike teenustega seotud kohustuste täitmist, hakkas segamiskohustus B20 kehtima alles 2018. aasta septembris, mis tõi 2019. aastal kaasa biodiislikütuse kohaliku tarbimise suurenemise 54% võrra, ning et segamismäärad suurenesid alates 2017. aastast kiiresti ja pidevalt (tõustes 8,2%-lt 2017. aastal 12,7%-ni 2018. aastal ja lõpuks 19,9%-ni 2019. aastal). Kõnealuses aruandes esitatud avaldused kinnitavad, et segamiskohustuse B30 rakendamine on kavandatud aastaks 2020.
- 291 Vaidlustatud määruse põhjendustest 374–376 ilmneb, et komisjon võttis teadmiseks Indoneesia valitsuse märkused, mis puudutasid üleminekut segamiskohustuselt B20 segamiskohustusele B30.
- 292 Siiski märkis komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 382, et 2019. aasta US GAINi Jakarta aruande kohaselt oli segamiskohustuse B20 eesmärk, mis oli kohustuslik saavutada juba alates 2016. aastast, esimest korda võimalik saavutada alles 2019. aastal ehk kolm aastat pärast selleks ette nähtud tähtpäeva. Oma menetlusdokumentides on hagejad nõustunud selle teabe õigsusega.
- 293 Vaidlustatud määruse põhjendusest 376 ilmneb ka, et komisjon uuris Indoneesia valitsuse esitatud andmeid kõrvuti EBB 29. aprilli 2019. aasta märkustes esitatud andmetega, millest nähtus, et Indoneesia ettevõtjatel oli segamiskohustuse B20 rakendamisel turustamise, ladustamisvõimaluste ja segamisega seotud raskusi ning et segamiskohustuse eesmärk oli vähendada mineraaldiislikütuse importi, mitte biodiislikütuse eksporti teistele turgudele. Samuti võttis komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 377 arvesse EBB esitatud andmeid, mis kinnitasid seda, et segamiskohustuse B30 rakendamine peaks aega võtma.
- 294 Seoses segamismäära suurenemise võimalusega 30%-ni üheainsa aastaga on komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 383 asunud seisukohale, et võttes arvesse segamismäärade tõusu alates 2011. aastast, näib suurenemine 19,9%-lt 30%-le äärmiselt ambitsioonikas.
- 295 Sellega seoses tuleb tõdeda, et nagu hagejad väidavad (vt eespool punkt 290), tõusis segamismäär enim aastatel 2018 ja 2019, kui segamismäär tõusis 12,7%-lt 19,9%-le. Selline 7,2-protsendipunktiline tõus on selgelt väiksem kui 10-protsendipunktiline tõus, mis oleks vajalik segamiskohustuse B30 saavutamiseks ühe aastaga.
- 296 Eeltoodud kaalutlusi silmas pidades on komisjon täitnud oma kohustuse uurida kõiki juhtumi asjaolusid hoolsalt ja erapooletult (vt selle kohta analoogia alusel 10. märtsi 2009. aasta kohtuotsus Interpipe Niko Tube ja Interpipe NTRP vs. nõukogu, T-249/06, EU:T:2009:62, punkt 53) ning asunud ilmset hindamisviga tegemata vaidlustatud määruse põhjenduses 384 seisukohale, et on ebatõenäoline, et segamiskohustus B30 lähitulevikus saavutatakse ning et see lähemal ajal märkimisväärselt Indoneesia kasutamata tootmisvõimsust mõjutab.

297 Tuleb tõdeda, et hagejad ei ole esitanud piisavaid tõendeid, et vaidlustatud määruses segamiskohustuse kohta esitatud asjaoludele antud hinnangud muutuksid ebausutavaks. Kuna aga sellised tõendid on nõutavad tõendamaks, et liidu institutsioon on teinud ilmse hindamisvea, mis põhjendab akti tühistamist (vt selle kohta 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *Gold East Paper ja Gold Huasheng Paper vs. nõukogu*, T-444/11, EU:T:2014:773, punkt 62), on need asjaolud piisavad, et hagejate argumendid tagasi lükata.

Subsideeritud impordi hinnatase

298 Subsideeritud impordi hinnatasega seoses väidavad hagejad, et komisjon on piirdunud viitega oma järeldustele, mis puudutavad hinna allalöömist, ent mis ei vasta, nagu tõendatud esimeses väites, alusmääruse artikli 8 lõigete 1 ja 2 nõuetele. Pealegi ei avaldanud Indoneesiast pärit import survet liidu hindadele.

299 Sellega seoses tuleb tähele panna, et esimeses väites esitatud hagejate argumendid, millega sooviti näidata, et komisjon rikkus hinna allalöömise kindlaks tegemisel alusmääruse artikli 8 lõikeid 1 ja 2 ning leidis väärtalt, et Indoneesiast pärit biodiislikütuse import avaldas liidu hindadele survet, on täielikult tagasi lükatud. Lisaks sellele ilmneb ajutise määruse põhjenduses 283 esitatud tabelist 7 – ja mida hagejad ei vaidlustanud –, et Indoneesiast pärit biodiislikütuse impordi puhul oli uurimisperioodi jooksul hinnaks 671 eurot tonni kohta, samas kui ajutise määruse põhjenduses 325 esitatud tabelist 11 ilmneb, et liidus langes ühiku keskmine müügihind 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal 832 eurolt tonni eest 794 eurole tonni eest.

300 Seetõttu tuleb need hagejate argumendid ning seega kuues väide tagasi lükata.

Seitsmes väide, mis puudutab hagejate kaitseõiguste rikkumist

301 Seitsmendas väites väidavad hagejad, et teatud andmed avaldati neile alles vaidlustatud määruses, mistõttu võeti neilt võimalus esitada nende kohta oma seisukoht. Hagejate sõnul ei saa välistada, et kui nad oleksid saanud neis küsimustes oma seisukoha esitada, oleks menetlus võinud lõppeda teistsuguse tulemusega.

302 Kõigepealt tuleb tähele panna, et väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et isiku kaitseõiguste tagamine tema vastu algatatud menetluses, mis võib viia selle isiku kahjuks tehtud otsuseni, kujutab endast liidu õiguse üldpõhimõtet, mis peab olema tagatud isegi menetluseeskirjade puudumisel (vt 1. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware vs. nõukogu*, C-141/08 P, EU:C:2009:598, punkt 83 ja seal viidatud kohtupraktika).

303 Kõnealuse põhimõtte kohaselt tuleb huvitatud ettevõtjatele tagada haldusmenetluses võimalus tõhusalt väljendada oma seisukohta väidetavate asjaolude tõlevastavuse ja asjakohasuse kohta ning tõendite kohta, millele komisjon viitab, et põhjendada oma väidet subsideerimise ja sellest tuleneva kahju olemasolu kohta (vt analoogia alusel 16. veebruari 2012. aasta kohtuotsus nõukogu ja komisjon vs. *Interpipe Niko Tube ja Interpipe NTRP*, C-191/09 P ja C-200/09 P, EU:C:2012:78, punkt 76, ning 28. oktoobri 2004. aasta kohtuotsus *Shanghai Teraoka Electronic vs. nõukogu*, T-35/01, EU:T:2004:317, punkt 289 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 304 Ent kuigi kaitseõiguste tagamisel on subsiidiumivastastes uurimismenetlustes määrav tähtsus (vt analoogia alusel 16. veebruari 2012. aasta kohtuotsus nõukogu ja komisjon vs. Interpipe Niko Tube ja Interpipe NTRP, C-191/09 P ja C-200/09 P, EU:C:2012:78, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika), võib kaitseõiguste tagamise eiramine viia tasakaalustava tollimaksu kehtestava määruse tühistamiseni vaid juhul, kui on võimalik, et niisuguse eeskirjade eiramise tõttu jõuti haldusmenetluses teistsuguse tulemuseni, mõjutades seega konkreetset asjaomase poole kaitseõigusi (vt 10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Jindal Saw ja Jindal Saw Italia vs. komisjon, T-300/16, EU:T:2019:235, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 305 Kohtupraktika kohaselt ei ole nõutav, et hageja tõendaks, et liidu institutsioonide otsus oleks olnud teistsugune, vaid üksnes seda, et ta tõendaks, et selline võimalus ei ole täielikult välistatud, kuna ta oleks saanud end paremini kaitsta, kui konkreetset kaitseõigusi mõjutavad menetlusrikkumised ei oleks aset leidnud (vt selle kohta analoogia alusel 16. veebruari 2012. aasta kohtuotsus nõukogu ja komisjon vs. Interpipe Niko Tube ja Interpipe NTRP, C-191/09 P ja C-200/09 P, EU:C:2012:78, punktid 78 ja 79).
- 306 Neist põhimõtetest lähtudes tuleb kontrollida, kas uurimismenetluse käigus rikuti hagejate kaitseõigusi.
- 307 Esimesena heidavad hagejad komisjonile ette seda, et viimane on vaidlustatud määruse põhjendustes 230–233 tuvastanud uue asjaolu, mis puudutab seda, et liidu biodiislikütuse turul on nõudlus biodiislikütuse järele hindade poolest jäik, väites, et madala hinnaga biodiislikütus ei too tavaliselt kaasa tarbimise kasvu ning hinnakonkurents on seega nullsummamäng, olenemata kasutatavast toorainest.
- 308 See argument tuleb tagasi lükata. Vaidlustatud määruse põhjendustes 230–233 täpsustas komisjon oma selgitusi, mis olid esitatud kõigepealt ajutise määruse põhjenduses 289, mille kohaselt „enamikul juhtudel ei ole biodiislikütust ostev lõpptarbija teadlik lähteainest ega tunne huvi lähteaine vastu, mida tootmisel kasutati, vaid ta soovib toodet, mis vastab teatavale maksimaalsele CFPP-tasemele“, seejärel nimetatud määruse põhjenduses 299, mille kohaselt „subsideeritud hinnaga PME import Indoneesiast avaldaks enamiku liidu turul müüdüde segude hinnale langetavat mõju“ ning viimaks sama määruse põhjenduses 328, mille kohaselt „hinna ligikaudu 10% allalöömine [avaldatakse] märkimisväärset survet hindade langetamiseks“. Seega ei saa hagejad väita, et vaidlustatud määruse põhjendused 230–233 sisaldavad komisjoni varasemat analüüsi muutvaid uusi asjaolusid, mille kohta oleksid hagejad pidanud saama esitada oma seisukohad.
- 309 Teisena heidavad hagejad komisjonile ette seda, et viimane esitas vaidlustatud määruse põhjendustes 251–254 uued seisukohad, mis puudutasid liidu turul pärast eelmist uurimist aset leidnud muutusi ning seda, et imporditud PME konkureeris muud liiki biodiislikütustega.
- 310 See argument tuleb tagasi lükata. See, et liidu tootmisharu sel ajal PMEd tootis, ei saanud hagejatele teadmata olla. Seda on tõdetud ajutise määruse põhjendustes 292–294. Seega ei saa komisjonile ette heita hagejate kaitseõiguste rikkumist seoses sellega, et ta ei andnud neile teada sellest, et liidu tootmisharu tootis PMEd.
- 311 Seega esitas komisjon ajutises määruses lõpliku määruse vastuvõtmisega päädinud haldusmenetluse käigus (vt selle kohta analoogia alusel 21. novembri 2002. aasta kohtuotsus Kundan ja Tata vs. nõukogu, T-88/98, EU:T:2002:280, punkt 131) oma seisukoha asjaolude

kohta, millele tuginesid hagejad ja mida on kajastatud eespool punktides 307 ja 309. Sellest järeldeb, et hagejatel oli neis küsimustes oma seisukoha esitamiseks võimalus ajutise määruse teatavaks tegemisest arvates.

- 312 Eeltoodut silmas pidades tuleb seitsmes väide tagas lükata ning seega hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 313 Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hagejad on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb vastavalt komisjoni ja EBB nõudele jätta hagejate kohtukulud nende endi kanda ning mõista komisjoni ja EBB kohtukulud välja hagejatelt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja PT Pelita Agung Agrindustri ja PT Permata Hijau Palm Oleolt.

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 14. detsembril 2022 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse taust	2
Poolte nõuded	4
Õiguslik käsitlus	4
Esimene väide, mis puudutab alusmääruse artikli 8 lõigete 1 ja 2 rikkumist hinna allalöömise kindlaksmääramisel	5
Esimene väite esimene osa, mis puudutab hinna allalöömise kindlaksmääramisel kõigi asjasse puutuvate andmete arvesse võtmata jätmist	5
– Esimene arvutusmeetod	7
– Teine arvutusmeetod	8
– Kolmas arvutusmeetod	10
Esimene väite teine osa, mis puudutab seda, et kindlaks ei ole tehtud hinna allalöömist liidu tootmisharu toote kui terviku puhul, ning seda, et ekslikult on leitud, et esines surve hindadele	13
– Hinna allalöömise kindlaks tegemine toote kui terviku puhul	13
– Surve hindadele	14
Teine väide, mis puudutab seda, et põhjusliku seose analüüsi osas rikub vaidlustatud määrus alusmääruse artikli 8 lõiget 5	16
Kolmas väide, mis puudutab seda, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, asudes seisukohale, et tegemist oli subsiidiumiga, mis seisnes toorpalmiõliga varustamises piisavast väiksema tasu eest	16
Kolmanda väite esimene osa, mis puudutab alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti iv rikkumist ja ilmset hindamisviga seoses komisjoni järeldusega, et Indoneesia valitsus andis toorpalmiõli tarnijatele volituse või tegi neile ülesandeks tarnida oma tooteid piisavast väiksema tasu eest	16
– Eksporditollimaks ja ekspordimaks	18
– PTPNi kontroll hindade üle	22
Kolmanda väite teine osa, mis puudutab alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti b rikkumist ja ilmset hindamisviga seoses sellega, et komisjon asus seisukohale, et Indoneesia valitsus maksis tulu-või hinnatoetusi	24
Kolmanda väite kolmas osa, mis puudutab alusmääruse artikli 3 punkti 2 ja artikli 6 punkti d rikkumist ja ilmset hindamisviga seoses sellega, et komisjon asus seisukohale, et Indoneesia tootjad said kasu	27

Neljas väide, mis puudutab seda, et komisjon on teinud ilmse hindamisvea ja rikkunud alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti i ja punkti 2, leides, et tegemist oli subsiidiumiga, mis seisnes otseses raha ülekandmises	29
Neljanda väite esimene osa, mis puudutab alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunkti i rikkumist ja ilmset hindamisviga seoses sellega, et komisjon luges õlipalmiistanduste fondi poolt tehtud maksed subsiidiumideks	29
Neljanda väite teine osa, mis puudutab seda, et komisjon on rikkunud alusmääruse artikli 3 punkti 2 ja teinud ilmse hindamisvea, kui leidis, et saadi kasu	33
Viies väide, mis puudutab seda, et komisjon on õlipalmiistanduste fondi kavast saadud kasu suuruse arvutamisel rikkunud alusmääruse artiklit 7 ja teinud ilmse hindamisvea	35
Ekspordimaksude ja transpordikulude subsiidiumi summast maha arvamata jätmine	35
Subsiidiumi summa jagamine biodiislikütuse kogukäibega	37
Kuues väide, mis puudutab alusmääruse artikli 8 lõigete 1 ja 8 rikkumist olulise kahju ohu tuvastamisel	39
Liidu tootmisharu olukord	41
Kõnealuste subsiidiumide laad ja nendest tulenev võimalik mõju kaubandusele	43
Subsideeritud impordi kasvutempo	44
Eksportija piisav vabalt kasutatav tootmisvõimsus	45
Subsideeritud impordi hinnatase	47
Seitsmes väide, mis puudutab hagejate kaitseõiguste rikkumist	47
Kohtukulud	49